

परिशिष्टे

परिशिष्टे

- अ. परिशिष्टे भरण्याविषयी विनंती पत्र
- ब. माध्यमिक शिक्षकांना दिलेली मूल्य चाचणी.
- क. माध्यमिक शिक्षकांना दिलेली समायोजन क्षमता शोधिका व उत्तर सूची.
- ड. संशोधनासाठी निवडलेल्या शाळांची यादी.
- इ. मूल्य चाचणी व समायोजन शोधिका दिलेल्या शिक्षकांची यादी.
- ई. मूल्ये वर्गीकरण कोष्टक.
- फ. समायोजन क्षमता वर्गीकरण कोष्टक.

अभ्यास क्षेत्र भुदरगड तालुका नकाशा.

संदर्भ ग्रंथ सूची.

परिशिष्ट अ

प्रश्नावली भरण्याविषयी विनंती पत्र

कु. कोमल मारुती कळेकर

श्री. टी. डी. गायकवाड

तुषार बंगला, एस.टी. स्टॅड रोड,
सावरकर मार्ग क्र. ५,

विश्रामबाग, सांगली

प्रति,

मा. मुख्याध्यापक / अध्यापक

शाळा

विषय - प्रश्नावली भरून पाठविणे विषयी.

नहोदय,

मी शिक्षणशास्त्र विभाग शिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर येथे एम.फिल. पदवीसाठी प्रवेश घेतला आहे. सदर पदवीसाठी प्रात्यक्षिक म्हणून भुदरगड तालुक्यातील माध्यमिक शिक्षकांची मूल्ये आणि समायोजन क्षमतेचा अभ्यास हा संशोधन विषय निवडलेला आहे. या संशोधन विषयांच्या माहितीचे संकलन करने करिता ज्या प्रश्नावल्यांचा वापर केलेला आहे, त्या आपल्याकडे पाठवित आहे. त्या प्रश्नावल्यांचे प्रथमतः समजावून घेऊन वाचन करावे. नंतर निसंकोचपणे प्रश्नावली सोडवावी. उत्तरे फक्त होय नाही अनिश्चीत अशी आहेत. त्यामध्ये तुम्हास योग्य वाटेल तेथे चौकटीत (P) अशी खुण करावी. तसेच मूल्य चाचणी वरील सूचना वाचून मूल्य चाचणी सोडवावी.

आपण कोणतेही दडपण नघेता मुक्तपणे प्रश्न सोडवा. प्रश्नांची वास्तव / सत्य उत्तरे या आपणाकडून मिळणारी माहिती, फक्त संशोधन कामा करीताच वापरली जाईल. ती इतर ठिकाणी वापरली जाणार नाही. आपल्याकडून मिळणाऱ्या माहिती विषयी योग्य ती गोपनीयता पाळली जाईल याची मी हमी देत आहे. एका व्यक्तीने दोन प्रश्नावल्या म्हणजेच शिक्षक समायोजन शोधिका व मूल्य चाचणी भरावी. संपूर्ण प्रश्नावली सोडवून झालेनंतर ती दोन दिवसात सोबत दिलेल्या लकोट्यात बंद करून पाठवून घावी ही विनंती.

कळावे,

आपले विनित

(कु. कोमल मारुती कळेकर)

**परिशिष्ट ब
मूल्य अध्ययन चाचणी**

वर्गीकरण मुल्यांचा संबंध जोडणार आहे

डॉ. राज कुमार ओझा

एम.एस.सी., पी.एच.डी.

मनोविज्ञान विभाग

के.जी.के.कॉलेज, मूरादाबाद (उ.प्र.)

नाव _____ वय _____ लिंग _____

ग्रामीण / शहरी _____ जात _____ धर्म _____

शैक्षणिक पात्रता _____

वडिलांचा व्यवसाय _____

आपला व्यवसाय _____

राहणार _____

गुण तक्ता

अ. नं.	१	२	३	४	५	६
१						
२						
३						
४						
५						
६						
७						
एकूण						

नेशनल साइकॉलॉजीकल कॉर्पोरेशन

मनोवैज्ञानिक परीक्षण का प्रकाशन आणि वितरण

४/२३०, कचहरी घाट, आगरा - २८२००४

भाग - १

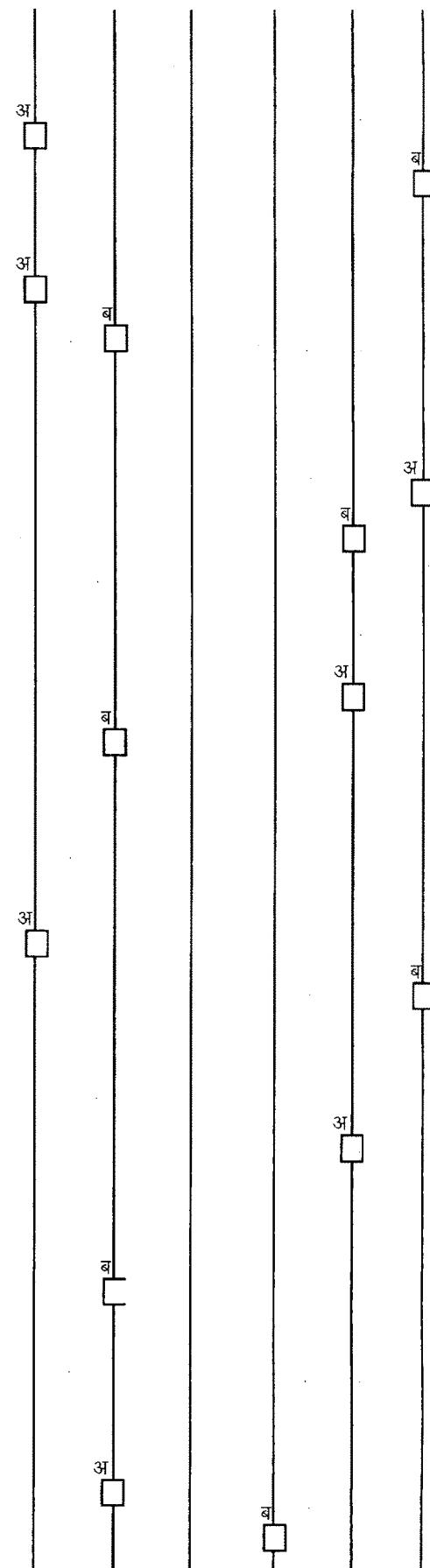
सूचना

खाली काही प्रश्न दिले आहेत. प्रत्येक प्रश्नांची दोन संभावित उत्तरे दिली आहेत. उजव्या बाजूला दिलेल्या कोष्टकात (चौकोनात) योग्य तो आकडा लिहून आपली प्राथमिक सहमती प्रदर्शित करावी.

१. जर आपण अ उत्तराशी सहमत असाल आणि उत्तर ब शी असहमत असाल तर पहिल्या कोष्टकामध्ये अ साठी ३ आणि दुसऱ्या कोष्टकामध्ये ब साठी शून्य ० लिहा.
  २. अशा पद्धतीने जर आपण उत्तर ब शी सहमत असाल किंवा उत्तर अ शी सहमत असाल तर पहिल्या कोष्टकामध्ये म्हणजेच अ मध्ये शून्य आणि दुसऱ्या कोष्टकामध्ये म्हणजेच ब मध्ये ३ गुण द्यावेत.
  ३. जर आपण उत्तर ब पेक्षा उत्तर अ ला अधिक महत्व देत असाल तर उत्तर अ ला २ गुण द्यावेत व उत्तर ब ला एक गुण द्यावा आणि जर आपण ब उत्तराला जास्त महत्व देत असाल तर ब ला दोन गुण द्यावेत व अ ला एकू गुण द्यावा.
- वेळेचे बंधन नाही. परंतु प्रश्नांचे फक्त एकच उत्तर असावे व सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत.

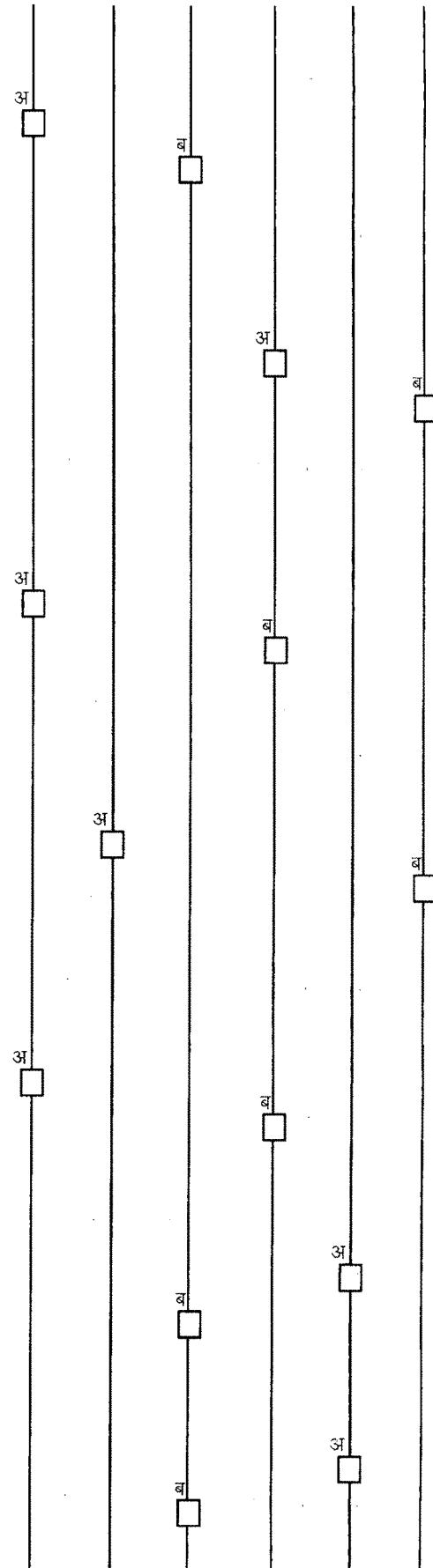
अ	ब	क	ड	इ	फ
---	---	---	---	---	---

१. मानवतेच्या उद्दीष्ट पूर्तीसाठी कोणत्या विषयाचा अभ्यास करणे महत्वाचे आहे ?
 (अ) विज्ञान
 (ब) धर्म
२. वैज्ञानिक शोधांचे उद्दीष्ट काय असावे ?
 (अ) सत्याचा शोध
 (ब) व्यवहारिक उद्दीष्टांची पूर्ती करणे
३. तुम्ही सामाजिक प्रगतीसाठी कोणाचे काम महत्वाचे मानतात ?
 (अ) स्वामी विवेकानन्द
 (ब) महात्मा गांधी
४. समजा, तुमच्याजवळ सर्व साधणे व योग्य पात्रता आहे तर आपण काय होणे पसंद कराल ?
 (अ) राजकीय पुढारी
 (ब) व्यापारी
५. रामायण, गीता, कुराण आणि बायबल या धार्मिक ग्रंथाबद्दल तुमचे काय विचार आहेत ?
 (अ) या पौराणिक कथा एक उच्च दर्जाचे साहित्य आहे.
 (ब) हे अध्यात्मिक ज्ञानाचे भांडार आहे.
६. आपण आजच्या राजकीय पुढाच्यांच्या कार्यापैकी कोणत्या कार्याला अर्धिक महत्व द्याल ?
 (अ) आर्थिक उद्दीष्ट पूर्ण करणे.
 (ब) आपल्या संघटनेला अधिक प्रभावी करण्यासाठी दुसऱ्यांवर आपला प्रभाव टाकणे.
७. आपण एखाद्या अलिशान समारंभातील कोणत्या बाबीने जास्त प्रभावित व्हाल ?
 (अ) त्या संस्थेची शक्ती, सिद्धांत व एकंदरीत महत्व.
 (ब) त्याची सुंदर सजावट व रौनक

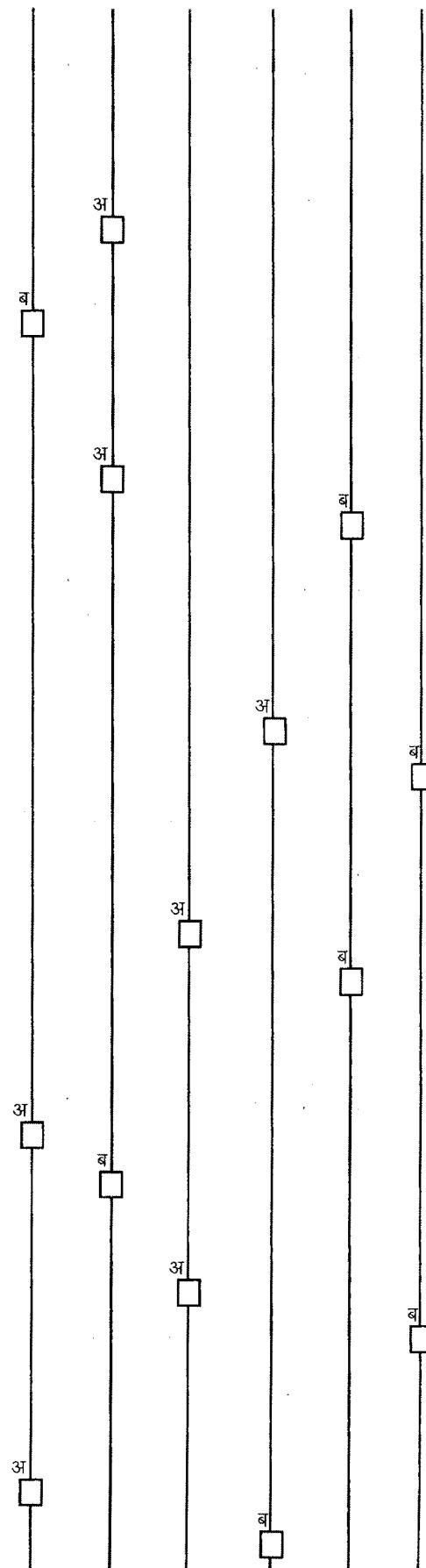
अ	ब	क	ड	इ	फ
---	---	---	---	---	---

८. आपल्या मते चांगल्या व्यक्तीमध्ये कोणते चारित्रिक गुण अधिक गरजेचे व महत्वाचे असतात ?
 (अ) उच्च स्वरूपाचा आदर्श व सेवाभाव
 (ब) निस्वार्थीपणा व सहानुभूती
९. जर आपल्यामध्ये योग्य ती पात्रता असेल आणि जर आपल्याला कॉलेजचा शिक्षक बनविले तर आपण कोणता विषय शिकविणे पसंत कराल ?
 (अ) कविता
 (ब) संशोधनाचे विषय
१०. आपण रोजचे वर्तमानपत्र वाचताना जर खालील सूचना एकदम पहाल तर प्रथम काय वाचणे पसंद कराल ?
 (अ) धार्मिक नेत्यांच्या शांतीसाठी प्रयत्न.
 (ब) फिल्मी कलाकारांची विवाहाची सूचना.
११. जर आपण दोन सूचना॑ एकदम पहाल (वर्तमानपत्र) तर प्रथम काय वाचणे पसंत कराल ?
 (अ) सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्णयासंबंधीची सूचना.
 (ब) नविन वैज्ञानिक शोधांची सूचना.
१२. जर आपण धार्मिक सीनामध्ये गेला तर तेथील कोणत्या गोष्टींचे अधिक प्रभावित व्हाल ?
 (अ) तेथील पूजापाठ किंवा ध्यानाची आध्यात्मिक भावना.
 (ब) तेथील वास्तू शिल्पाने.
१३. जर आपणाकडे भरपूर वेळ असेल तर त्याचा उपयोग आपण कोणत्या कार्यासाठी कराल ?
 (अ) स्वतःची आर्थिक स्थिती सुधारण्यासाठी.
 (ब) सामाजिक किंवा सार्वजनिक कार्यासाठी.
१४. जर आपल्याला नविन वास्तू पहाण्याची संधी मिळाली तर आपण प्रथम काय पहाणे पसंत कराल ?
 (अ) वास्तूशिल्पाची नविनता.
 (ब) वास्तूशिल्पाचा वैज्ञानिक आधार.

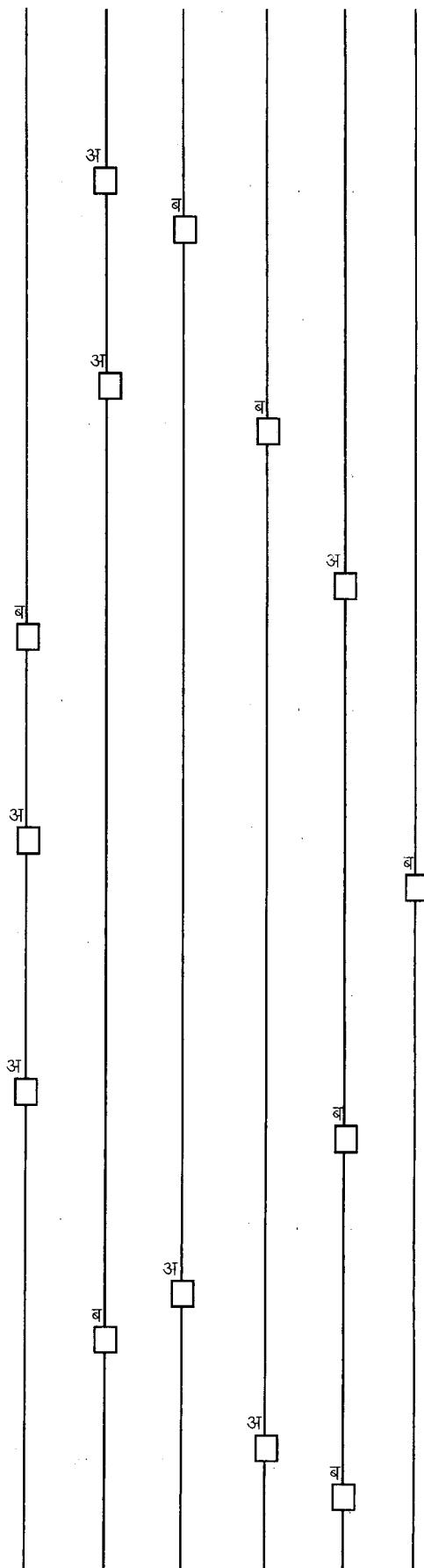
अ	ब	क	ड	इ	फ
---	---	---	---	---	---

१५. समजा आपण एखाद्या मागास समुहामध्ये गेलात आणि आपल्याजवळ या मागास समुहाच्या विकासाची सर्व साधणे उपलब्ध आहेत तर आपण काय कराल ?
 (अ) सामाजिक सुधारणा समितीची स्थापना.
 (ब) त्यांची आर्थिक स्थिती सुधारण्यासाठी उद्योग संस्थेची स्थापना
१६. आजच्या स्थितीमध्ये मंदीर, मस्जीद व प्रार्थना गृहाचा काय उद्देश असावा ?
 (अ) सहिष्णूतेचा प्रचार
 (ब) फक्त आध्यात्मिक भावनेचा प्रचार
१७. समजा आपल्याला स्टेशनवर गाडीची वाट पहात थांबायचे असेल तर आपण खालीलपैकी कोणते मासिक वाचणे पसंद कराल ?
 (अ) वैज्ञानिक किंवा साहित्य मासिक
 (ब) कला किंवा शिल्पकलेसंबंधी मासिक
१८. आपण कोणत्या विषयावर व्याख्यान ऐकणे पसंत कराल ?
 (अ) भारत किंवा इतर परदेशी सरकाराची तुलना
 (ब) धार्मिक विश्वास आणि मान्यता यांचे महत्व
१९. आपल्या मते शिक्षणाचे उद्दीष्ट काय असावे ?
 (अ) कौटुंबिक कार्यामध्ये जागृकता व व्यवहारीकता
 (ब) सामाजिक व राष्ट्रीय प्रगतीसाठी शिक्षण देणे.
२०. आपण कोणाचे जीवन-चरित्र वाचणे पसंद कराल ?
 (अ) सम्राट अशोक, सिंहदर, अकबर आदी
 (ब) फिल्मी कलाकार
२१. आजचा भारत प्राचीन भारतापेक्षा औद्योगिक आणि वैद्यानिक क्षेत्रामध्ये पुढे आहे का ?
 (अ) होय
 (ब) नाही

अ	ब	क	ड	इ	फ
---	---	---	---	---	---

२२. जर आपणास एखाद्या औद्योगिक संस्थेमध्ये नोकरी करावी लागली आणि पगार सारखाच असला तर आपण कोणते पद निवडाल ?
- (अ) कर्मचाऱ्यांचा सल्लागार
 (ब) प्रशासक
२३. आपण खालीलपैकी कोणते पुस्तक वाचणे पसंद कराल ?
- (अ) भारतीय धर्माच्या विकासाचा इतिहास
 (ब) भारतीय उद्योगाच्या विकासाचा इतिहास
२४. भौतिक न्हास कसा आवर घातला येईल ?
- (अ) लोकांच्या रहाणीमान विषयक विचारामध्ये परिवर्तन
 (ब) लोकांचे वैचारिक परिवर्तन
२५. समजा आपल्याजवळ लोकांचे विचार बदलण्याची किंवा रहाणीमान वाढविण्याची क्षमता असेल तर आपण काय कराल ?
- (अ) कर्मचाऱ्यांचा सल्लागार
 (ब) प्रशासक
२६. आपण कोणत्या विषयावर व्याख्यान ऐकणे पसंद कराल ?
- (अ) देशातील कोणत्याही भागातील सामाजिक सेवेची प्रगती
 (ब) चित्रकला किंवा शिल्पकलेची प्रगती
२७. विश्वाच्या निर्मितीचे कारण सांगणारी सर्व तत्वे या गोष्टीची साक्ष देतात का ?
- (अ) एक ईश्वरीय (परमेश्वरी) शक्ती आहे
 (ब) प्रशासक
२८. आपण रेडिओचे कोणते बातमीपत्र ऐकणे पसंद कराल ?
- (अ) बाजारभाव
 (ब) सिनेमाच्या जाहिराती

अ	ब	क	ड	इ	फ
---	---	---	---	---	---

२९. आपण आपल्या मुलांना कोणत्या प्रकाराचे शिक्षण देणे पसंद कराल ?

- (अ) धर्माचे शिक्षण
- (ब) व्यायामाचे शिक्षण

३०. आपण कोणत्या विचाराने अधिक प्रभावित होता ?

- (अ) संगीत मानवाचा दृष्टीकोन अधिक विकसित करतो
- (ब) अस्पृश्यांना शिक्षण दिल्यामुळे समाजातील विषमता दूर होईल

ब	☐	अ	☐	अ	☐
---	--------------------------	---	--------------------------	---	--------------------------

भाग-२

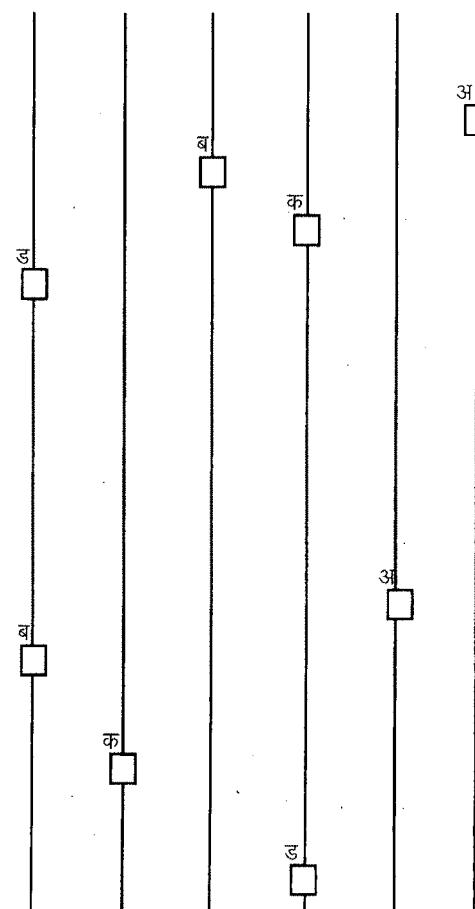
सूचना

या भागमध्ये प्रश्नांची चार संभावित उत्तरे आहेत. प्रत्येक उत्तरासाठी गुण द्यायची आहेत.

१. ज्या उत्तराने आपण अधिक प्रभावित झाला असाल त्या उत्तराच्या कोष्टकामध्ये चार गुण द्यायचे आहेत.
२. ज्या उत्तराने आपण पहिल्या उत्तराच्या तुलनेने थोडे कमी प्रभावीत झाला असाल. त्यासाठी तीन गुण द्यावेत आणि आपण पहिल्या दोन उत्तराच्या तुलनेने आणखी थोडे कमी प्रभावीत झाला असाल तर त्याला दोन गुण द्यावेत आणि आपण थोडेसे सुध्दा प्रभावीत झाला नसाल तर एक तर एक गुण द्यावा.
३. आपण आपल्या इच्छेनुसार कोणत्याही उत्तराला प्राथमिकता द्यावी. परंतु एक गोष्ट लक्षात ठेवावी, एका प्रश्नाच्या उत्तरासाठी दोनवेळा चार, तीन, दोन किंवा एक असे गुण लिहू नयेत.

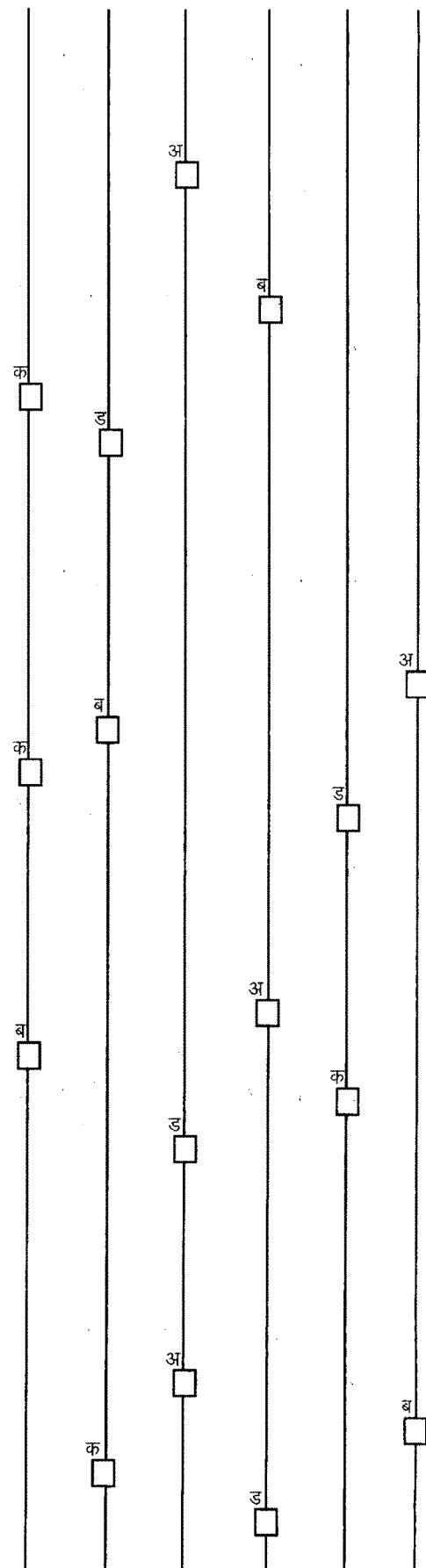
अ	ब	क	ड	इ	फ
---	---	---	---	---	---

१. आपल्या मते चांगल्या सरकारचे उद्दीष्ट काय असले पाहिजे ?
  - (अ) सामाजिक वाईट रुढी नष्ट करणे
  - (ब) व्यापार व उद्योगाचा विकास करणे
  - (क) धर्माप्रिमाणे नैतिक नियमांची निर्मिती करणे
  - (ड) इतर राष्ट्राबरोबरचे संबंध चांगले राखणे
२. आपल्या दृष्टीने जी व्यक्ती आठवडाभर आपल्या कामामध्ये व्यस्त असते त्या व्यक्तीने आपला फुरसतीचा दिवस खालीलपैकी कोणत्या मनोरंजनावर खर्च करावे ?
  - (अ) सुंदर, चांगल्या आशयाची पुस्तके वाचून आपले ज्ञान वाढवून.
  - (ब) राजकीय कार्यक्रमामध्ये.
  - (क) संगीत, सिनेमा, सम्मेलन, नाटक, इत्यादीमध्ये.
  - (ड) ठिविध पाठ्यक्रमाच्या व्यावहारिक बाबींवर भर देऊन.

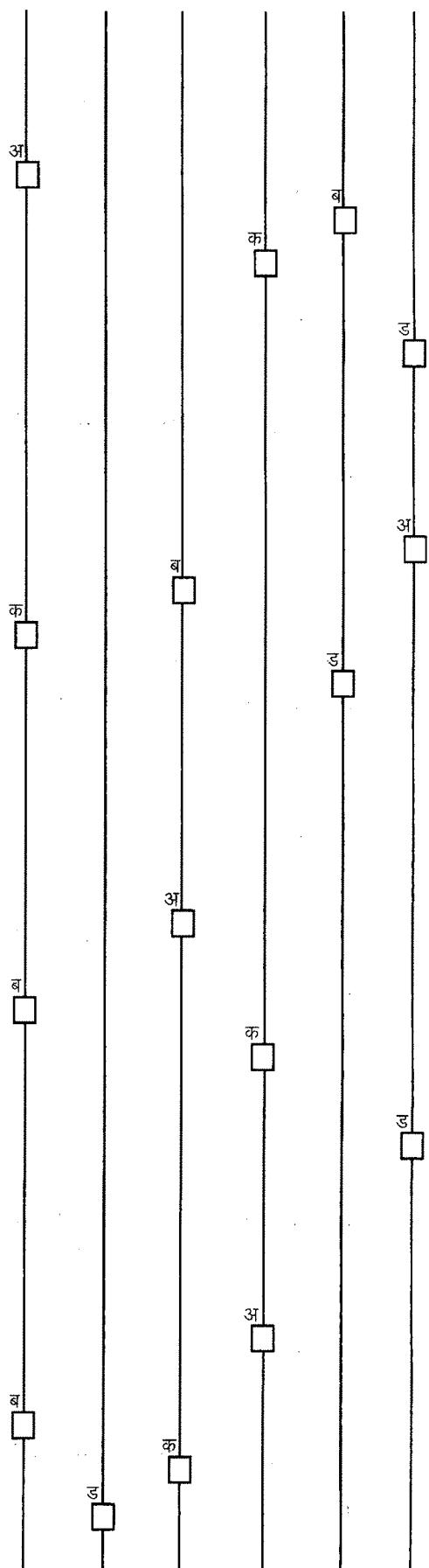
अ	ब	क	ड	इ	फ
---	---	---	---	---	---

४. आपण आपल्या तारुण्यामध्ये अशा प्रकारचे मित्र पसंत कराल जे
- (अ) फार परिश्रमी, व्यवहार चतुर आणि धनवान असतील.
  - (ब) आपल्या जीवनामध्ये उदभवनाच्या परिस्थितीचा विचार धार्मिक दृष्टीने करतील.
  - (क) ज्याच्यामध्ये नेतृत्व करण्याची योग्यता आणि संघटन करण्याची शक्ती असतील.
  - (ड) ज्याच्यामध्ये कलात्मक योग्यता असेल.
५. आपण अगदी लहान शहरामध्ये राहत असाल आणि आपली मिळकत आवश्यकतेपेक्षा जास्त असेल तर आपण या मिळकतीचा उपयोग कसा कराल?
- (अ) औद्योगीक व्यापारी उत्पादनाच्या प्रगतीसाठी.
  - (ब) स्थानिक धार्मिक संघटनेच्या प्रगतीसाठी.
  - (क) बालोद्यानाची निर्मिती करण्यासाठी.
  - (ड) समाजाच्या कल्याणासाठी.
६. जर आपण नाटक पहायला जात असाल तर नाटकाच्या कोणत्या दृश्यामध्ये अधिक आनंद घेत असता?
- (अ) महान पुरुषांच्या जीवन संबंधीत दृश्यामध्ये.
  - (ब) नाच - गाणे किंवा काल्पनिक दृश्यामध्ये.
  - (क) मानवाच्या सुख दुःखाच्या दृश्यामध्ये.
  - (ड) स्मस्यापूर्ण दृश्यामध्ये.
७. समजा, आपल्यामध्ये खालील व्यवसायासाठीची आवश्यक पात्रता आहे आणि त्या व्यवसायातून होणारा आर्थिक फायदा सारखाच आहे तर आपण कोणता व्यवसाय निवडाल?
- (अ) अध्यापन
  - (ब) धार्मिक उपदेशक
  - (क) इनकम टॅक्स अधिकारी
  - (ड) राजकारण / राजनीतिज्ञ

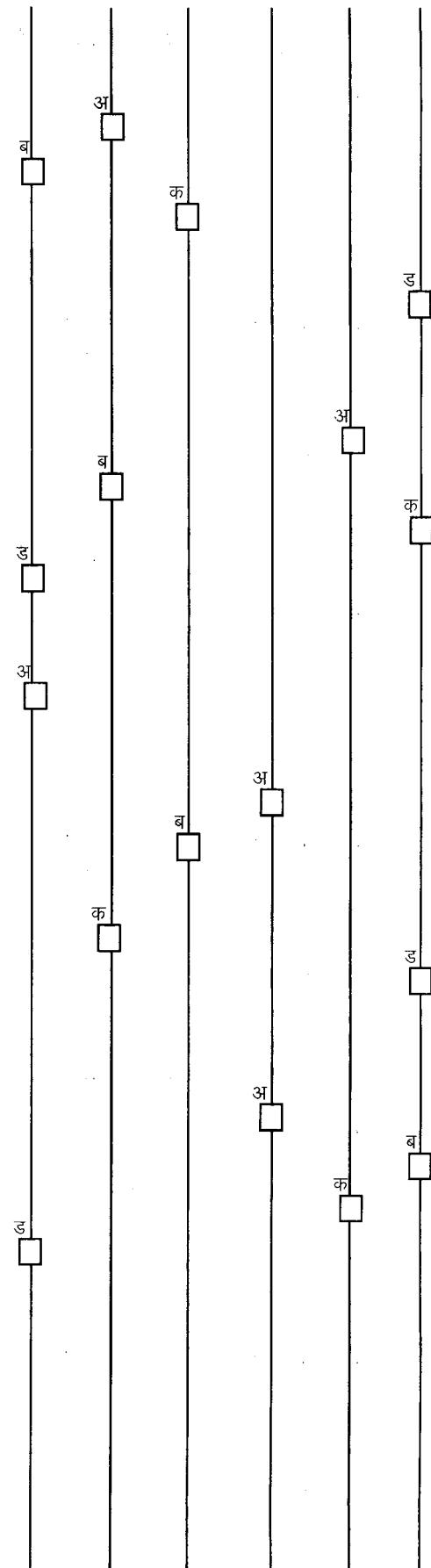
अ	ब	क	ड	इ	फ
---	---	---	---	---	---

८. जर तुमच्या जवळ पुरेसा पैसा असेल तर तुम्ही त्याचा उपयोग कसा कराल ?
- (अ) चांगल्या मूर्ती किंवा सुंदर कलाकृती एकत्रित करून.
  - (ब) प्रौढ लोकांसाठी शाळा सुरु करून.
  - (क) सरकारी पद प्राप्त करण्यासाठी.
  - (ड) व्यापारी संस्थान उघडून पैशांची देवाण-धेवाण करून.
९. आपल्या तारुण्यातील मित्राबरोबरची संध्याकाळ, आपल्या आवडीच्या कोणत्या विषयावर वाद-विवाद करून घालवाल ?
- (अ) बेकारीची समस्या.
  - (ब) वैज्ञानिक प्रगती.
  - (क) साहित्यीक चर्चा.
  - (ड) सामाजिक प्रगती.
१०. जर तुमच्या जवळ काही चांगल्या योग्यता असतील आणि इतर परिस्थिती सुध्दा अनुकूल असेल तर उन्हाळ्याची सुटी तुम्ही खालीलपैकी कोणते काम करून व्यतीत कराल ?
- (अ) पुस्तके लिहून प्रकाशित करणे.
  - (ब) डोंगरावर राहून निसर्ग सौंदर्याचा आनंद घेवून.
  - (क) खेळाच्या स्पर्धेमध्ये भाग घेवून.
  - (ड) नविन व्यापारी संबंधाबाबत शिक्षण व अनुभव घेवून
११. मोठ्या व्यक्तीचे योगदान यासाठी महत्वपूर्ण मानले जाते की,
- (अ) त्यांच्यामुळे विश्व बंधुत्वाची भावना वाढीस लागते.
  - (ब) त्यांच्यामुळे काही रहस्यमय गोष्टींचा उलघडा होतो व ज्ञान वाढते.
  - (क) त्यांच्यामध्ये समाज कल्याणाची भावना असते
  - (ड) ते धार्मिक विचारामध्ये बदल घडवू शकतात.

अ	ब	क	ड	इ	फ
---	---	---	---	---	---

१२. कोणत्याही व्यक्तीचे नैतिक स्तर वाढविण्यासाठी तुम्ही त्या व्यक्तीस कसे प्रोत्साहीत कराल ?
- (अ) धार्मिक गोष्टीबाबत विश्वास दाखवून.
  - (ब) महापुरुषांचे जीवन-चरित्रातून.
  - (क) सामाजिक मान्यता, परंपरा आणि आदर्शातून
  - (ड) आंतरराष्ट्रीय व्यापारी प्रगतीची कारणे स्पष्ट करून
१३. तुम्ही खालीलपैकी कोणत्या लोकप्रिय व्यक्तींना अधिक पसंद करता ?
- (अ) जवाहरलाल नेहरू
  - (ब) स्वामी रामकृष्ण परमहंस
  - (क) बिला सेठ
  - (ड) रविंद्रनाथ टागोर
१४. तुम्ही आपला पती (जर आपण स्त्री असाल) किंवा पत्नी (जर आपण पुरुष असाल) निवडताना खालीलपैकी कोणत्या वैशिष्ट्यांचा विचार कराल ?
- (अ) जी व्यक्ती राजकीय कामामध्ये अधिक भाग घेतो / घेते.
  - (ब) जी व्यक्तींची सेवा करणे पसंद करते.
  - (क) जी मूलतः आपल्या जीवनाच्या बाबतीत आध्यत्मिक बाबी महत्वाच्या मानते.
  - (ड) जी कलात्मक योग्यतेला जास्त महत्व देते.
१५. तुम्ही अतिशय चांगला सिनेमा पाहिल्यानंतर त्याबाबत काय विचार करता ?
- (अ) तो राष्ट्रीय भावना सक्षमपणे व्यक्त करतो.
  - (ब) त्याचे संगीत व दिवदर्थन चांगले आहे.
  - (क) तो आर्थिक दृष्टीने चांगला आहे.
  - (ड) त्याने कथानक प्रभावपूर्ण आहे.

परिशिष्ट क शिक्षक समायोजन शोधिका

डॉ. एस. के. मंगल

प्राचार्य

सरस्वती शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय चरकी दाद्री (हरियाणा)

आपण कोणत्या प्रकारची व्यक्ती आहात ? तुम्ही आपल्या व्यवसायामध्ये समाधानी आहात का ? हे जाणून घेण्यासाठी या प्रश्नावलीमध्ये विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे द्यावयाची आहेत. मी अशी हमी देते की, तुम्ही दिलेली माहिती गुप्त ठेवली जाईल व फक्त संशोधनासाठीच वापरली जाईल.

प्रश्नावली भरत असताना कृपया खालील बाबींची काळजी घ्या.

१. कोणतेही उत्तर पूर्णतः चूक किंवा बरोबर नाही. ते फक्त तुमच्या विषयी माहिती देते. त्यामुळे अगदी मनमोकळेपणाने उत्तरे लिहा किंवा खूण करा.
२. या पुस्तीकेत काही लिहू नका. स्वतंत्र उत्तरपत्रिका दिलेली आहे. प्रत्येक प्रश्नाचे तीन पर्याय आहेत. होय / नाही / अनिश्चित.
३. कोणताही प्रश्न रिकामा सोडू नका.
४. वेळेचे बंधन नाही. तुमच्या सोयीनुसार प्रश्नावली भरा. पण लवकर भरून द्या.
५. काही शंका असल्यास विचारा.

भाग-१

१. तुम्हाला शाळेमध्ये शिस्त मोडल्यास असुरक्षित वाटते का ?
२. वर्गातील गोंधळाचे वातावरण बघून तुम्ही बेचैन होता का ?
३. वर्गातील बेशिस्त बघून तुम्ही बेचैन होता का ?
४. सध्याची शिक्षण पद्धती चुकीची असून आपण आपल्या इच्छे विरुद्ध काम करतो असे तुम्हाला वाटते का ?
५. वर्गमध्ये विद्यार्थी संख्या मोठी असल्याने शिस्तपालनात अडथळा येतो का ?
६. वर्गमध्ये सर्वत्र आढळणारी बेशिस्त बघून तुमची डोकेदुखी होते का ?
७. शाळेमधील बेशिस्तीचे वातावरण पाहून आपण ही शाळा सोडून द्यावी असे तुम्हाला वाटते का ?
८. तुमची शाळा गोंगाट असणाऱ्या वातावरणात आहे का.?

९. उन, वारा, पाऊस, थंडी यासाठी शालेय इमारत सुरक्षित आहे का ?
१०. शाळेभोवतालचे वातावरण किंवा शालेय परिसर हा ओरोग्यदायी व सुंदर नाही असे तुम्हाला वाटते का ?
११. तुमची शाळा इतरांना दाखवताना शरम वाटते का ?
१२. अध्यापन करीत असताना फळ्याची उपलब्धता नसणे यामुळे तुमची अडचण होते का ?
१३. विद्यार्थ्यांचे गृहपाठ तपासण्याची किंवा रिकाम्या तासाच्यावेळी आराम करण्यासाठी शाळेमध्ये खोलीची उपलब्धता आहे का ?
१४. तुमच्या शाळेत टूकश्राव्य साधने उपलब्ध आहेत का ?
१५. शाळेच्या ग्रंथालया बाबत तुम्ही असमाधानी आहात का ?
१६. एकत्र शाळेतील परिस्थिती पूर्णपणे बदलावी किंवा ही शाळा सोडून दुसऱ्या शाळेत / संस्थेत जावे असे तुम्हाला वाटते का ?
१७. तुमच्या शाळेला खेळाचे मैदान आहे का ?
१८. तुमच्या शाळेला सभागृह आहे का ?
१९. पाठ्यक्रम पूर्ण करताना आपण त्यास असमर्थ आहोत असे तुम्हाला वाटते का ?
२०. शाळेय अभ्यासक्रमामध्ये अनावश्यक बाबी समाविष्ट केल्या आहेत असे तुम्हाला वाटते का ?
२१. दिलेल्या वेळात अभ्यासक्रम पूर्ण करणे अशक्य आहे असे तुम्हाला वाटते का ?
२२. प्रचलीत अभ्यासक्रमाएवजी नविन अभ्यासक्रम आणल्यास आपण आपल्या जबाबदाऱ्या चांगल्या पद्धतीने पांर पाढू असे तुम्हाला वाटते का ?
२३. अभ्यासक्रम तयार करताना स्थानिक परिस्थिती व गरजा यांचा विचार केलेला नाही असे तुम्हाला वाटते का ?
२४. पाठ्यपुस्तकामध्ये आढळणाऱ्या चुकांमूळे तुम्हाला अडचणी येतात का ?
२५. पाठ्य पुस्तकांचा खालावलेला दर्जा पाहून तुम्हाला राग येतो का ?
२६. शिक्षक मंडळाने निर्धारित केलेल्या पाठ्यपुस्तकां विषयी तुम्ही असमाधानी आहात का ?
२७. तुमच्या विषयाला वेळापत्रकात योग्य स्थान दिलेले नाही असे तुम्हाला वाटते का ?
२८. तुमच्या विषयाला अध्यापनासाठी पुरेसे तास दिलेले नाहीत म्हणून तुम्ही बेचैन होता का ?
२९. इतरांचे रिकामे तास घ्यावे लागत असल्यामुळे तुम्ही बेचैन होता का ?
३०. वेळापत्रकामध्ये आपल्यावर अन्याय केला आहे असे वाटते का ?
३१. प्रचलीत परीक्षा पद्धतीमध्ये विद्यार्थ्यांचे योग्य मुल्यमापन होत नाही असे तुम्हाला वाटते का ?

३२. उत्तीर्णचे प्रमाण कायम ठेवण्यामध्ये तुम्ही बेवैन होता का ?
३३. प्रचलित परिक्षा पद्धतीमुळे विद्यार्थ्याचा सर्वांगीण विकास होत नसल्यामुळे तुम्ही दुःखी आहात का ?
३४. परीक्षेतील वाढत्या गैर व्यवहारामुळे तुम्ही दुःखी आहात का ?
३५. परीक्षक उत्तरपत्रिका नीट तपासत नाहीत असे तुम्हाला वाटते का ?
३६. परीक्षा घेण्यामध्ये आणि निकाल लावण्यामध्ये अनेक चुका होतात असे तुम्हाला वाटते का ?
३७. सुपरवायजर, संबंधीत शिक्षक, लेखनिक यांच्याकडून परिक्षेत अनेक चुका होतात त्यामुळे तुम्ही दुःखी होता का ?
३८. तुम्ही तुमच्या भविष्याची काळजी करता का ?
३९. हा समाज सुधारावा असे तुम्हाला वाटते का ?
४०. स्त्री किंवा पुरुष हे स्वार्थी आणि अविश्वासू आहेत असे तुम्हाला वाटते का ?
४१. विद्यार्थ्याच्या बेशिस्तीला आणि अप्रगतपणाला आपण जबाबदार आहोत असे तुम्हाला वाटते का ?
४२. आपला देश एक प्रगत व श्रीमंत राष्ट्र बनने अशक्य आहे असे तुम्हाला वाटते का ?
४३. मूल्ये आणि आदर्श पाळण्यामध्ये आपण फाजील आत्मविश्वास दाखवतो असे तुम्हाला वाटते का ?

भाग-२

४४. तुम्हाला नेहमी थकवा येतो का ?
४५. तुम्हाला भूक कमी लागते का ?
४६. नेहमी औषधे घेता का ?
४७. आपले वजन कमी आहे असे वाटते का ?
४८. शांत वातावरणातही तुम्हाला झोप येत नाही का ?
४९. झोपेतून उठल्यावर अशक्तपणा येतो का ?
५०. तुम्हाला नेहमी सर्दी येते का ?
५१. तुमचे नेहमी डोके दुखते का ?
५२. नेहमी चांगली झोप लागते का ?
५३. बद्दकोष्ठतेची तक्रार आहे का ?
५४. नेहमी थंडीमुळे आपल्याला त्रास होतो का ?
५५. पळताना, धावताना किंवा शारिरिक काम करताना दम लागतो का ?

५६. तुमच्या आरोग्याविषयी तुम्हाला काळजी वाटत नाही का ?
५७. तुम्ही एखाद्या आजाराने त्रस्त आहात का ?
५८. तुम्हाला कधी ताप आला होता का ?
५९. कोणतेही काम करताना तुम्हाला सुस्ती येते का ?
६०. खालेले अन्न व्यवस्थित पचन होते का ?
६१. मलेरीया, हिंवताप याला कधी बळी पडला आहात का ?
६२. तुम्हाला पित्ताचा त्रास आहे का ?
६३. पोटदुखी आणि गॅसेसचा त्रास होतो का ?
६४. एखादे काम करताना मन लागत नाही का ?
६५. तुम्हाला मानसिक थकवा येतो का ?
६६. कोणत्याही कामात तुम्ही पुढाकार घेता का ?
६७. एखाद्या गंभीर समस्येविषयी तुमची डोकेदुखी होते का ?
६८. आपला भाषिक विकास झाला नाही असे तुम्हाला वाटते का ?
६९. आपली स्मृती कमी होते आहे असे तुम्हाला वाटते का ?
७०. भविष्या विषयी किंवा कोणत्याही कामा विषयी निर्णय घेताना आपण फार वेळ लावता का ?
७१. तुमची प्रश्न सोडवताना नेहमी दुसऱ्यावर अवलंबून राहता का ?
७२. तुमची संवेदन इंद्रिय चांगल्या पद्धतीने काम करत नाहीत असे तुम्हाला वाटते का ?
७३. तुमचे मन पुर्वी सारखे प्रभावी आणि सुपीक नाही असे तुम्हाला वाटते का ?
७४. बौद्धीक परिसंवादामध्ये व चर्चासत्रामध्ये भाग घ्यावा असे तुम्हाला वाटते का ?
७५. एखाद्या वादाच्या बाबीमध्ये आपण अचुक निर्णय घेऊ शकता का ?
७६. मी एक मानसिक रुग्ण आहे असे तुम्हाला वाटते का ?
७७. मित्रा ऐवजी पुस्तकाशी मैत्री करणे तुम्हाला आवडते का ?
७८. मित्रांचा सहवास अनुभवल्यानंतर आता आपण एकटे पडलो आहोत असे तुम्हाला वाटते का ?
७९. तुम्ही दुसऱ्याचा मत्सर करता का ?
८०. तुमच्या प्रगतीस तुमचा लाजाळूपणा बाधक ठरतो का ?
८१. तुमच्यावर आणि तुमच्या कामावर दुसऱ्याचे नियंत्रण आहे म्हणून तुम्ही बेचैन होता का ?
८२. तुम्ही इतरांशी सहजपणे मैत्री करता का ?
८३. एखाद्या कार्यक्रमामध्ये बोलणे किंवा सहकाऱ्यासमोर बोलणे ही तारेवरची कसरत आहे असे तुम्हाला वाटते का ?

८४. जगात विश्वास ठेवण्याजोगा माणूस नाही असे तुम्हाला वाटते का ?
८५. जे लोक तुमचे अज्ञान चव्हाटयावर आणतात त्यांना टाळण्याचा प्रयत्न तुम्ही करता का ?
८६. एखाद्या कार्यक्रमाची जबाबदारी तुम्ही घेता का ?
८७. मनोरंजनाचा कार्यक्रम जमा, मेळावा यामध्ये तुम्हाला आनंद वाटतो का ?
८८. एखाद्या कार्यक्रम, मेळावा, समारंभामधून आल्यानंतर तुम्ही उदास होता ?
८९. सहल, मेळावा, चर्चासित्र, कृतीसत्र यामध्ये तुम्ही सहभाग घेता का ?
९०. इतरांच्यामध्ये मिळून काम करण्यापेक्षा स्वतः काम करणे पसंत करता का ?
९१. एखाद्या कार्यक्रमामध्ये आलेल्या थोर किंवा प्रसिद्ध लोकांची ओळख करून घेण्याचा प्रयत्न करता का ?
९२. एखाद्याची मदम किंवा सहानुभूती सहज मिळवता का ?
९३. सामाजिक कार्यामध्ये नेहमी पुढाकार घेता का ?
९४. तुमच्याशी ज्या लोकांचे मतभेद आहेत त्यांच्याशी आपण बोलू नये असे वाटते का ?

भाग-३

९५. संस्था प्रमुखाला तुम्ही आवडत नाहीत किंवा ते तुमचा मत्सर करतात असे तुमच्या निर्दर्शनास आले का ?
९६. संस्था प्रमुखाशी तुमचे अनेकवेळा मतभेद होतात का ?
९७. संस्थाप्रमुख तुमचा भेदभाव / मत्सर करतात का ?
९८. तुम्ही केलेल्या कामाचे श्रेय मुख्याध्यापक घेतात का ?
९९. संस्था प्रमुख हे समजूतदार नाहीत किंवा तुमच्या विषयी सहानुभूती दाखवत नाहीत असे तुम्हाला वाटते का ?
१००. तुम्ही तुमच्या मुख्याध्यापकांचा एक आत्मविश्वासू म्हणून काम करीत आहात असे तुम्हाला वाटते का ?
१०१. तुम्ही केलेल्या चांगल्या कामाबद्दल मुख्याध्यापक तुमची स्तुती करतात का ?
१०२. तुम्हाला येणाऱ्या अडचणीमध्ये संस्था प्रमुख तुम्हाला मदत करण्याचा प्रयत्न करतात का ?
१०३. तुमचे मुख्याध्यापक साध्या साध्या गोष्टीचे स्पष्टीकरण मागतात का ?
१०४. तुमची पात्रता क्षमता आवड बघून मुख्याध्यापक काम देत नाहीत असे तुम्हाला वाटते का ?
१०५. एखाद्याची स्तुती करणे आणि एखाद्याची खरडपटी काढणे यामध्ये मुख्याध्यापक पटाईत आहेत असे तुम्हाला वाटते का ?

९०६. मुख्याध्यापक बदलल्यास आपण अधिक चांगल्या पद्धतीने काम करू असे तुम्हाला वाटते का ?
९०७. विद्यार्थ्यांशी नेहमी उधटपणे वागता का ?
९०८. तुम्ही काय करता, काय शिकवता याकडे विद्यार्थी दुर्लक्ष करतात असे तुम्हाला वाटते का ?
९०९. विद्यार्थ्यांकडून तुम्हाला योग्य मान सन्मान मिळतो असे तुम्हाला वाटते का ?
९१०. विद्यार्थ्यांचे तुमच्याशी वागणे योग्य आहे असे तुम्हाला वाटते का ?
९११. विद्यार्थी तुमच्याशी मोकळेपणाने वागतात का ?
९१२. कधीकधी विद्यार्थ्यांच्या वागणुकीमुळे तुम्ही बेचैन होता का ?
९१३. वर्गमध्ये तुम्ही नेहमी रागवता का ?
९१४. विद्यार्थ्यांचे पालक आपल्याला चांगला सन्मान देत नाहीत असे तुम्हाला वाटते का ?
९१५. विद्यार्थ्यांचे पालक तुमच्यापेक्षा इतरांना चांगला सन्मान देतात असे तुम्हाला वाटते का ?
९१६. विद्यार्थ्यांचे पालक किंवा आई - वडील तुमचे मार्गदर्शन घेतात का ?
९१७. सामाजिक सण, उत्सव, महोत्सव यामध्ये सहभाग घेऊन तुम्ही इतरांची मने जिंकता का ?
९१८. विद्यार्थ्यांचे पालक त्यांच्या वर्तणूकीविषयी, शै. प्रगतीविषयी खुष असताना तुम्ही पाहिले आहे का ?
९१९. समाजातील अशिक्षीत लोकांशी संपर्क करणे तुम्ही टाळता का ?
९२०. समाजातील व्यक्ति तुमच्याशी जवळीक साधण्यासाठी त्यांचा वेळ राखून ठेवतात का ?
९२१. तुमचे राहणीमान, सवयी, चारित्र्य याविषयी लोक टीका करतात असे तुम्हाला वाटते का ?
९२२. विद्यार्थ्यांचे पालक किंवा आई-वडील यांना तुम्ही गरजेवेळी मदत करता का ?
९२३. पालक शाळेमध्ये आल्यानंतर त्यांचे म्हणने आदराने जाणून घेता का ?
९२४. शिक्षण विभागातील सदस्य / अधिकारी तुमच्या कामाबाबत फार अधिकारशाही गाजवतात का ?
९२५. अधिकारी लोक तुमचे म्हणणे ऐकूण घेऊन तुम्हाला न्याय देतात असे तुम्हाला वाटते का ?
९२६. अधिकारी नेहमी दुज्याभावाने वागतात असे तुम्हाला वाटते का ?
९२७. विनाकारण एखाद्या विषयावरून तुम्हाला त्रास देतात का ?
९२८. अधिकारी लोक परिक्षेमध्ये गैरव्यवहार करण्यास तुम्हाला भाग पाडतात का ?
९२९. परिक्षेच्या कामात परीक्षा मंडळ / समिती काम देताना आपल्याला योग्य न्याय देत नाही असे तुम्हाला वाटते का ?
९३०. विभाग प्रमुख विभागाचे नियम कायदे किंवा धोरणे यामध्ये मॅनेजिंग कमिटी योग्य निर्णय देत नाही असे तुम्हाला वाटते का ?

१३१. सध्याच्या अधिकाऱ्यांबरोबर काम करण्यापेक्षा पुर्वीच्या अधिकाऱ्याबरोबर मी चांगले काम करीत होतो असे तुम्हाला वाटते का ?
१३२. तुमच्या बदली बाबत तुमचा एखाद्या अधिकाऱ्याविषयी गंभीर आरोप आहे का ?
१३३. तुम्हाला हव्या असलेल्या ठिकाणी तुमची बदली होत नाही असे तुम्हाला वाटते का ?

भाग-४

१३४. कुटुंबामध्ये तुमची कोणीही काळजी घेत नाही असे तुम्हाला वाटते का ?
१३५. तुमचे मित्र किंवा सहकारी यांच्याबाबत तुमच्या कुटुंबातील सदस्य विनाकारण आकसाने वागतात का ?
१३६. तुम्ही तुमच्या कुटुंबपद्धतीबाबत समाधानी आहात का ? (एकत्रित/विभक्त)
१३७. कुटुंबाच्या जबाबदाऱ्या पार पाडण्यामध्ये किंवा कुटुंब सदस्यासोबत सुट्टी घालविण्याएवजी मित्रासोबत सुट्टी घालविणे तुम्हाला आवडते का ?
१३८. घरात जेवण घेण्याएवजी एखाद्या हॉटेलमध्ये जेवण घेणे आवडते का ?
१३९. तुमच्या कुटुंबातील सदस्य तुमच्यावर प्रेम करतात का ? सहकार्य करतात का ?
१४१. आपण ज्या ठिकाणी राहता त्या भागामध्ये एखादे सामाजिक काम करताना आपण कमी पडतो असे तुम्हाला वाटते का ?
१४२. तुम्ही निवडलेल्या व्यवसायाबाबत तुमच्या कुटुंबात मतभेद आहेत का ?
१४३. तुमचे कुटुंबामध्ये मतभेद होतात का ?
१४४. तुमच्या कुटुंबात नेहमी भांडणे / वादविवाद होतात का ?
१४५. तुमच्या कुटुंबातील सदस्य एखादे काम तुमच्या इच्छे विरुद्ध करण्यास भाग पाडतात का ?
१४६. तुमच्या इच्छा आकांक्षा भावना जाणून घेण्याचा प्रयत्न तुमचे कुटुंबाचे सदस्य करतात का ?
१४७. हे कुटुंब सोळून आणि कामाला वैतागून कोठेतरी दूर निघून जावे असे तुम्हाला वाटते का ?
१४८. तुमचे कुटुंब तुमच्या व्यक्तिमत्व विकासासाठी चांगल्या संधी व वातावरण निर्माण करून देते का ?
१४९. या ठिकाणी आपले घर असण्यापेक्षा कुठेतरी दुसरीकडे आपले घर असावे असे तुम्हाला वाटते का ?
१५०. भिन्नलिंगी सदस्यांशी संभाषण करताना आपण आडखळता का ?
१५१. (पुरुषासाठी) तुम्हाला स्वप्नदोष होतो का ? त्यामुळे प्रकृतीची काळजी वाटते का ?

१५२. (स्त्रियांसाठी) मासिक पाळीच्या अनियमितपणामुळे बेचैन होता का ?
 (१५३ ते १६२ लग्न झालेल्यांसाठी)
१५३. लग्न करून आपण घोडचूक केली आहे असे वाटते का ?
१५४. पुढच्या जन्मी हाच जीवनसाथी मिळावा असे वाटते का ?
१५५. स्वभाव आवडनिवड दृष्टीकोन यामध्ये तुम्ही तुमच्या जोडीदारापेक्षा वेगळे आहोत असे तुम्हाला वाटते का ?
१५६. तुम्ही तुमच्या जोडीदाराची लॅंगीक भुक पूर्ण करू शकत नाही असे वाटते का ?
१५७. तुमच्यावर तुमच्या जोडीदाराचा पूर्ण विश्वास आहे असे तुम्हाला वाटते का ?
१५८. माझ्या जोडीदाराकडून मला पूरेसे लॅंगिक समाधान मिळत नाही असे तुम्हाला वाटते का ?
१५९. तुमचा जोडीदार जेवढी इतर बाबींची काळजी घेतो तेवढी तुमची घेत नाही असे वाटते का ?
१६०. तुमच्या जोडीदाराचे आई वडील तुमच्या कौटूंबीक सौख्यात बाधा आणतात का ?
१६१. तुम्ही आणि तुमच्या जोडीदारामध्ये तुमच्या वागण्यावरून किंवा मुलांच्या भविष्याबद्दल नेहमी मतभेद होतात का ?
१६२. तुमचा जोडीदार त्यांच्या आवडीनिवडीमध्ये, मुलांबाबत किंवा इतर व्यक्तीबाबत तुम्हाला टाळण्याचा
 (१५३ (अ) ते १६२ (अ) हे लग्न नझालेल्यांसाठी आहेत)
१५३. अ. एकटेपणाचा कंटाळा आल्यामुळे लग्न करावे असे वाटते का ?
१५४. अ. लग्न करण्यासाठी अडथळे येतात का ?
१५५. अ. अविवाहीत असल्यामुळे लोक तुमच्या चारित्र्या विषयी शंका उपस्थित करतात का ?
१५६. अ. तुम्ही लग्न करा अशा लोकांच्या सांगण्यामुळे निराश होतो का ?
१५७. अ. लग्नानंतर आपण आपल्या जोडीदाराबोबर चांगला आनंद उपभोगू अशी स्वप्ने रंगवता का ?
१५८. अ. तुमच्या आवडीचा जोडीदार मिळत असल्यामुळे किंवा अविवाहीत.
१५९. अ. लग्न करण्यासाठी कोणीतरी तुमच्यावर दबाव आणून फसवणूक करतो आहे का ?
१६०. अ. लग्न करण्याचे किंवा अविवाहीत राहण्याचे तुम्ही नक्की ठरविले आहे का ?
१६१. अ. लग्न झालेल्यांना दुःखी पाहून तुम्हाला आनंद होतो का ?
१६२. अ. तुम्ही अविवाहीत असल्याने लोक विनाकरण रस घेवून बोलतात असे वाटते का ?
१६३. अ. बिनकामाच्या गप्पा मारण्यामध्ये किंवा इतरांची टीका करण्यामध्ये तुमचा रिकामा वेळ घालविता का ?

१६४. मी फुरसतीच्या वेळेचे सदुपयोग करून घेत नाही असे वाटते का ?
१६५. फावल्या वेळेत शाळेमधील सुविधांचा उपयोग करून घेता का ?
१६६. रिकाम्यावेळी विनाकारण चिंता, दुःखी होणे किंवा स्वतःला कमी समजता का ?
१६७. तुम्हाला इतके काम असते की रिकामा वेळच मिळत नाही असे वाटते का ?

भाग - ५

१६८. तुमच्या गरीबीमुळे सुमचे कौटूंबीक स्वास्थ्य विस्कळीत होते का ?
१६९. उत्पन्नापेक्षा खर्च अधिक करता का ?
१७०. आपल्या मर्यादित उत्पन्नामुळे तुमच्यावर अनेक बाबतीत मर्यादा पडतात का ?
१७१. आर्थिक दृष्ट्या आपण एक गरीब व्यक्ति समजले जाता का ?
१७२. मर्यादित / कमी उत्पन्नामुळे निर्माण होणाऱ्या आर्थिक जबाबदाऱ्यांना नेहमी घाबरता काय ?
१७३. तुमच्या पेक्षा कमी पात्रता / कमी शिक्षण असून सुध्दा इतर लोक तुमच्यापेक्षा जादा पैसे मिळवितात असे वाटते का ?
१७४. तुमच्या कुटूंबाच्या आवश्यक गरजा तुमच्या मर्यादित साधनसामुग्रीमुळे तुम्ही पूर्ण करू शकत नाही असे वाटते का ?
१७५. तुमच्या कमी उत्पन्नामुळे कुटूंबातील एखाद्या व्यक्तींवर आपण औषध उपचार करू शकत नाही असे वाटते का ?
१७६. आपल्या कामाच्या तुलनेत मोबदला कमी मिळतो असे वाटते का ?
१७७. अत्यंत कमी आर्थिक परिस्थितीमुळे तुम्ही तुमच्या जोडीदाराला / आईवडिलांना / मुलांना बाहेर सहलीला नेऊ शकत नाही असे तुम्हाला वाटते का ?
१७८. आर्थिक दृष्टीकोणातून इतर व्यवसाय चांगले आहेत असे वाटते का ?
१७९. सध्याचा व्यवसाय सोडून दुसरा व्यवसाय स्विकारावा असे वाटते का ?
१८०. शिक्षक झाल्यामुळे माझे जीवन अत्यंत आळशी बनले आहे असे तुम्हाला वाटते काय ?
१८१. शिक्षकांपेक्षा हा इतर व्यवसायाच्या तुलनेत समाज घडविण्यासाठी / देश घडविण्यासाठी एक चांगली संधी आहे असे तुम्हाला वाटते काय ?
१८२. तुमचा सध्याचा पेशा तुमच्या व्यक्तीमत्व विकासात भर घालतो काय ?
१८३. तुमच्या पेश्यामध्ये होणाऱ्या बदलामुळे / अनिश्चित परिस्थितीमुळे / असुरक्षिततेमुळे तुम्ही नेहमी घाबरता काय ?

१८४. तुमच्या संस्थेमध्ये तुमचा सध्याचा दर्जा हा अत्यंत खालचा आहे असे तुम्हाला वाटते का ?
१८५. या व्यवसायात आपणा साधी जीवनपद्धती आवलंबलेली पाहिजे असे तुम्हाला वाटते का ?
१८६. शिक्षक असल्यामुळे आपल्या वर्तनावर / चारित्र्यावर समाज विनाकारण बंधने घालतो असे तुम्हाला वाटते का ?
१८७. मी एक गरीब शिक्षक आहे म्हणून मला या व्यवसायात मान सन्मान मिळत नाही असे तुम्हाला वाटते का ?
१८८. आपण या व्यवसायास पात्र नाही असे तुम्हाला वाटते का ?
१८९. तुमच्यामध्ये असलेल्या छंद, आवड / वेगवेगळ्या कला गुणांना हा व्यवसाय मदत करतो असे वाटते का ?
१९०. भविष्यात या पेशामध्ये बढतीच्या फारशा संधी नाहीत असे तुम्हाला वाटते का ?
१९१. अनेक प्रकारच्या समस्यावर मार्ग काढून या पेशामध्ये मी अगदी आनंदी आणि समाधानी जीवन जगू शकते असे तुम्हाला वाटते का ?
१९२. आपल्या व्यवसायामध्ये भविष्यामध्ये संधी नाही म्हणून निराश होता का ?
१९३. शिक्षकीपेशामध्ये आपला बराचसा वेळ खर्च करावा लागतो असे तुम्हाला वाटते का ?
१९४. कामाच्या अधिक भारामुळे तुम्ही अगदी वैतागुण जाता का ?
१९५. तुमच्या व्यवसायामधून मनोरंजनासाठी आणि फुरसदीसाठी पुरेशा वेळ मिळतो काय ?
१९६. आपण एका मुलाप्रमाणे राबत आहोत असे तुम्हाला वाटते का ?
१९७. थोड्याशा सुरशिक्षतेमुळे विनाकारण आपल्या कार्याबद्दल टीका होते असे वाटते का ?
१९८. शिक्षकीपेशामध्ये आपले आरोग्य खालावते आहे आणि भविष्यात ते अधिक खालावणार आहे असे वाटते का ?
२००. आपल्याला या व्यवसायामध्ये कंटाळवाणे वाटते काय ? मानसिक / शारीरिक थकवा लवकर येतो काय ? जाणवतो काय ?
२०१. या व्यवसायामुळे आपण आपल्या कौटूंबिक कामासाठी पुरेसा वेळ देवू शकत नाही असे तुम्हाला वाटते का ?
२०२. तुमच्या बढती व पगारखाढीसाठी होण्यासाठी अधिकान्याशी नेहमी स्तूती करावी लागती का ?

भाग - ६

२०३. अनेक गोष्टीच्या बाबत सहकार्य समवेत मतभेद होतात काय ?

२०४. तुमच्या सहकार्याच्या काही सवयी आणि वैशिष्ट्ये तुम्हाला आवडत नाही काय ?
२०५. तुमच्या काही सहकाऱ्यांशी बोलणे किंवा त्यांची मैत्री करणे तुम्हाला आवडत नाही काय ?
२०६. माझे काही सहकारी माझ्याविरुद्ध कट कारस्थान करीत आहेत असे तुम्हाला वाटते काय ?
२०७. मला माझे सहकारी समजून घेतात आणि सहकार्य करतात असे तुम्हाला वाटते काय ?
२०८. खोटे बोलणे, तिरस्कार करणे, खोटी स्तूती करणे यामुळे तुम्ही दुःखी होता काय ?
२०९. माझ्यापेक्षा कमी पांत्रता असताना कमी बुद्धीमत्ता असताना इतर सहकाऱ्यांना जादा पगार, जादा सुविधा मिळतात असे तुम्हाला वाटते काय ?
२१०. दुसरे सहकारी मित्र तुमच्यापेक्षा महत्वाच्या बाबींमध्ये भाग घेतात किंवा तुमच्यापेक्षा जास्त सरस ठरतात यांचे तुम्हाला वावडे असते काय ?
२११. मी एका वाईट लोकांच्या समुहात काम करतोच असे तुम्हाला वाटते काय ?

भाग - ७

२१२. तुमच्या सहकाऱ्यांशी तुम्ही नेहमी भांडता काय ?
२१३. तुमच्या धर्मामधील अंधश्रद्धा आणि अनिष्ट रुढी विषयी तुम्ही दुःखी असता काय ?
२१४. तुम्हाला दुसन्या धर्माचा स्विकार करणे योग्य वाटते काय ?
२१५. तुमच्या धर्मातील चालीरितीमुळे तुमची प्रगती खुंटते आहे असे तुम्हाला वाटते का ?
२१६. नैतिक काय आणि अनैतिक काय असा आंतर संघर्ष तुमच्या मनात निर्माण होतो का ?
२१७. नेहमी असत्य / खोटे बोलण्यामुळे तुम्हाला अपराधी वाटते काय ?
२१८. आपण आपला समाज आणि देश यांच्याबाबतचे कर्तव्य निभावत नसून गद्दारी करतो आहोत असे वाटते का ?
२१९. काही अनैतिक प्रसंगामध्ये स्वतःच्या इच्छेविरुद्ध भाग घेता काय ?
२२०. तुमचे सहकारी / अधिकारी यांनी केलेले गैरकृत्यामुळे बेचैन होता काय ?
२२१. तुम्ही तुमच्या विद्यार्थ्याच्या दोषी चारित्र्यामुळे दुःखी होता काय ?
२२२. समाजामध्ये घडणाऱ्या काळा धंदा आणि अनैतिकता यामुळे दुःखी होता काय ?
२२३. माझ्यामध्ये प्रचंड मोठी इच्छा शक्ती आहे असे तुम्हाला वाटते काय ?

भाग - ८

२२४. दुसन्यापेक्षा तुम्ही स्वतःला कमी समजल्यामुळे बेचैन होता काय ?

२२५. तुम्ही स्वतःमध्ये एवढे हारवून जाता काय ? आपण काय आहे, काय करतो हे सर्व विसरता का?
२२६. तुम्ही स्वतःला एक गरीब असल्याचा माणूस समजता काय ?
२२७. या जगात आपला काही उपयोग नाही व आपले जीवन म्हणजे एक ओझे आहे असे तुम्हाला वाटते का ?
२२८. तुम्ही तुमच्या वागण्यातील समतोलपणा गमावता का ?
२२९. विनाकारण काही वैळा आनंदी / दुःखी होता का ?
२३०. मला काही बाबी पुन्हा कराव्या लागणार आहेत असे तुम्ही बोलता का ?
२३१. नेहमी तुम्ही दुःखावले जाता का ?
२३२. स्वतः केलेल्या चुकामुळे पश्चाताप होतो का ?
२३३. भविष्यकाळातील येणाऱ्या आरिष्ठाबाबत नेहमी बेचैन असता काय ?
२३४. नेहमी हवेत मनोरे बांधण्यात मग्न असता काय ?
२३५. नशीब साथ देत नसल्यामुळे आपल्याला यश मिळत नाही असे तुम्हाला वाटते काय ?
२३६. तुमचे उणे दुणे काढणाऱ्या व्यक्तीशी भांडण करावे असे वाटते का ?
२३७. एखाद्या चर्चासित्रात किंवा परिसंवादात मतभेद झाल्यामुळे दुःखी होता का ?
२३८. उच्च आणि प्रतिष्ठीत अधिकाऱ्यासमोर तुम्ही उदास होता का ?
२३९. एखाद्या अनोळख्या ठिकाणाला भेट देण्यामध्ये तेथे एकटे राहण्यामध्ये तुम्ही घाबरता का ?
२४०. तुम्हाला मरणाची भिती वाटते का ?
२४१. अनेक गोष्टीचे तुम्हाला वावडे आहे काय ? तुम्ही तिरस्कार करता काय ?
२४२. एखाद्याने अपमान केल्यास बेचैन होता काय ?
२४३. तुमच्या आवडी आणि इच्छा लगेच बदलता काय ?
२४४. अंधारामध्ये एकटे असल्यास घाबरता काय ?
२४५. उंचावरुन पडण्याची किंवा पाण्यात बुडण्याची भिती वाटते काय ?
२४६. ढग, वारा, वीज कडाडणे, चमकणे यांची भिती वाटते काय ?
२४७. दुसरा कोणीतरी आपला बदला घेईल याची भिती वाटते काय ?
२४८. तुमच्या कामाविषयी तुम्ही कधीही समाधानी नसता काय ? किंवा भविष्यात काही बदल होणार आहेत याला घाबरता काय ?
२४९. स्वतंत्रपणे निर्णय घेण्यामध्ये / एखादे नविन काम सुरु करण्यामध्ये पुढे अपयश येईल / विरोधक टीका करतील म्हणून तुम्ही घाबरता काय ?

२५०. तुम्ही नेहमी येणाऱ्या अपयशामुळे उदास होवून भान हरवता काय ?
२५१. तुमच्या चुकांना / वाईट सवर्यींना दुसरे लोक जबाबदार आहेत असे वाटते काय ?
२५२. तुम्ही नेहमी स्वतः बेचैन असता काय ?
२५३. या जगात तुमच्या विषयी सहानुभूती दाखविणारे कोणी नाही असे तुम्हाला वाटते काय ?

उत्तरपत्रिका

डॉ. एस. के. मंगल

कृपया खालील माहिती भरा

नाव : _____

वय : _____ लिंग : _____

शिक्षण : _____ अध्यापन अनुभव : _____

विवाहीत / अविवाहीत : _____

शाळा : _____

तारीख : _____

गुण तक्ता

घटक	१	२	३	४	५	एकूण
समायोजन विभाग गुण	१ = ६ = ७ =	२ = ८ =	३ = ९ =	४ = १० =	५ = ८ =	
एकूण						
वर्गवारी						

नेशनल सायकॉलॉजीकल कार्पोरेशन

४/२३०, कचहरी घाट, आग्रा २८२००४

भाग - १

भाग - २

भाग - ३

भाग - ४

भाग - ५

भाग - ६

भाग - ७

भाग - ८

परिशिष्ट ड
संशोधनासाठी निवडलेल्या शाळांची यादी

अ.क्र.	शाळेचे नाव
१.	श्री शाहू कुमार भवन, गारगोटी.
२.	कुमार भवन, शेणगाव.
३.	कुमार भवन, करडवाडी.
४.	आकुर्डे विद्यालय आकुर्डे.
५.	कुमार भवन, कडगाव.
६.	न्यू इंग्लिश स्कूल, दासेवाडी.
७.	कडगाव हायस्कूल कडगाव.
८.	न्यू इंग्लिश स्कूल, मऱूर.
९.	टिक्केवाडी हायस्कूल टिक्केवाडी.
१०.	न्यू इंग्लिश स्कूल पाल.
११.	कुमार भवन मडिलगे.
१२.	सौ. जेबेलिना गलर्स हायस्कूल, गारगोटी.

परिशिष्ट इ
प्रश्नावली दिलेल्या शिक्षकांची यादी

अ.क्र.	शिक्षकांचे नाव	शैक्षणिक पात्रता	अनुभव
१.	देसाई आर. एस.	एम.ए.डी आर एस	३१ वर्ष
२.	कुभार बी. एम.	एम.ए. डी आर एस	२५ वर्ष
३.	सौ. जोशी एस. एस.	बी. एस्सी. बी. एड	१५ वर्ष
४.	श्री. मडके डी. एस.	बी. एस्सी. बी. एड	१७ वर्ष
५.	श्री. पाटील आर. के.	बी. एस्सी. बी. एड	३० वर्ष
६.	श्री. देसाई डी. व्ही.	एम. ए. डी. आर. एस	२५ वर्ष
७.	श्री. हजारे बी. बी.	बी. एस्सी. बी. एड	१५ वर्ष
८.	श्री. उरुणकर डी. व्ही.	एम. ए. डी आर एस	३५ वर्ष
९.	श्री. कौलवकर एस. व्ही.	एम. ए. डी आर एस	२५ वर्ष
१०.	श्री. बर्ग जे. के.	बी. एस्सी. बी. एड	२४ वर्ष
११.	श्री. कांबळे व्ही. जे.	बी. ए. बी. एड	२२ वर्ष
१२.	श्री. भांडीगरे व्ही. बी.	बी. ए. बी. एड	२२ वर्ष
१३.	श्री. पाटील डी. आर.	बी. एस्सी. बी. एड	२३ वर्ष
१४.	श्री. माने बी. ए.	बी. कॉम. बी. एड	२३ वर्ष
१५.	सौ. देसाई ओ. बी.	बी. ए. एम. एड	१० वर्ष
१६.	श्री. पाटील ओ. बी.	बी. ए. बी. एड	२० वर्ष

अ.क्र.	शिक्षकांचे नाव	शैक्षणिक पात्रता	अनुभव
१७.	श्री. कदम एस. ओ.	बी. ए. बी. पी.एड	१९ वर्ष
१८.	सौ. कांबळे एन. डी.	बी. ए. बी. एड	२६ वर्ष
१९.	श्री. क्रेसरकर पी. डी.	बी. ए. बी. पी.एड	१९ वर्ष
२०.	सौ. आवटे बी. बी.	एम. ए. बी. पी.एड	१४ वर्ष
२१.	श्री. देसाई. एस. एस.	बी. ए. बी. एड	२५ वर्ष
२२.	सौ. सरदेसाई पी. आर.	बी. एस्सी. एम. एड	१६ वर्ष
२३.	सौ. देसाई एस. बी.	बी. ए. बी. एड	२५ वर्ष
२४.	श्री. पाटील एस. आर.	बी. ए. बी. एड	१९ वर्ष
२५.	श्री. हासुरकर आर. जी.	बी. ए. बी. एड	-
२६.	श्री. मांडे डी. डी.	एम. ए. बी. एड	१ वर्ष
२७.	श्री. कळके एस. डी.	बी. ए. बी. एड	१६ वर्ष
२८.	श्री. नाझरे एन. डी.	एम. ए. बी. एड	२० वर्ष
२९.	श्री. देसाई बी. पी.	एम. ए. बी. एड	१९ वर्ष
३०.	श्री. माळवी एस. पी.	बी. एस्सी. बी. एड	१७ वर्ष
३१.	श्री. दिवाण पी. डी.	बी. एस्सी. बी. एड	३३ वर्ष
३२.	श्री. रणदिवे एन. एस.	बी. एस्सी. बी. एड	३० वर्ष
३३.	श्री. काटकर आर. बी.	बी. ए. बी. एड	२२ वर्ष
३४.	श्री. देसाई ओ. के.	बी. ए. बी. एड	२० वर्ष

अ.क्र.	शिक्षकांचे नाव	शैक्षणिक पात्रता	अनुभव
३५.	श्री. विभूते जी. एम.	बी. एस्सी. बी. एड	२० वर्ष
३६.	श्री. चव्हाण व्ही. ए.	बी. एस्सी. बी. एड	८ वर्ष
३७.	श्री. पाटील ओ. एस.	एम. ए. बी. एड	८ वर्ष
३८.	श्री. पाटील एस. पी.	एम. ए. बी. एड	१० वर्ष
३९.	श्री! कुंभार डी. पी.	एम. ए. एम. एड	८ वर्ष
४०.	कु. सावर्डेकर ओ. ई.	बी. ए. बी. एड	३ वर्ष
४१.	श्री. पाटील एस. आर.	बी. ए. बी. पी. एड	१९ वर्ष
४२.	श्री. बांडे व्ही. टी.	बी.एस्सी. बी. एड	३५ वर्ष
४३.	श्री. देसाई बी. एस.	एम.ए.बी.एड.	४ वर्ष
४४.	श्री. हजारे एस. बी.	बी. ए. बी. एड	४ वर्ष
४५.	श्री. देसाई पी. एस.	एम.ए.डी.आर.एस.	३० वर्ष
४६.	श्री. कांबळे डी. ए.	एम.ए.एम.एड.	२५ वर्ष
४७.	श्री. भंडारी पी. पी.	बी.एस्सी. बी. एड.	५ वर्ष
४८.	श्री. निकम बी. डी.	एम.ए.बी.एड.	-
४९.	श्री. गुरव डी. एन.	बी.ए.बी.एड.	३ वर्ष
५०.	श्री. घाटो व्ही. एम.	एम.ए.बी.एड.	-
५१.	श्री. नादूलकर आर. जी.	बी.ए.बी.पी.एड.	८ वर्ष
५२.	श्री. पाटील ओ. एम.	बीस्सी.एम.ए.एम.एड.	९ वर्ष

अ.क्र.	शिक्षकांचे नाव	शैक्षणिक पात्रता	अनुभव
५३.	श्री. चौगुले एन.बी.	एम. ए. बी. एड	१० वर्षे
५४.	श्री. राणे बी.एस.	बी. ए. बी. एड	१० वर्षे
५५.	श्री. भडगावकर ओ.एस.इसाक	बी.एस्सी.बी.एड.	१० वर्षे
५६.	श्री. देसाई ओ.डी.	बी. ए. बी. एड	१० वर्षे
५७.	श्री. शिंदे एच.आर.	बी. ए. बी. एड	१० वर्षे
५८.	श्री. लाड एम.व्ही.	एम.ए.बी.एड.	१० वर्षे
५९.	श्री. मसाळ सी.एस.	बी.एस्सी.बी.एड.	१० वर्षे
६०.	श्री. सारंग आर.डी.	बी.एस्सी. बी. एड	-
६१.	श्री. खापरे एम.जी.	एम.ए.बी.एड.	१२ वर्षे
६२.	श्री. कुलकर्णी व्ही.एस.	बी.एस्सी.बी. पी.एड	१२ वर्षे
६३.	श्री. नेवगे एन.एन.	बी. ए. बी. एड	६ वर्षे
६४.	श्री. पाटील एस.एम.	एम.ए.बी.एड.	५ वर्षे
६५.	श्री. आकोळकर डी.व्ही.	बी.एस्सी.बी.पी.एड.	२ वर्षे
६६.	श्री. वेतूर्लेकर डी.एम.	बी. ए. बी. एड	१२ वर्षे
६७.	श्री. कापसे एस.आर.	बी.एस्सी.बी.एड.	६ वर्षे
६८.	श्री. गोजारे के.एस.	एम.ए.बी.एड.	१० वर्षे
६९.	श्री. पाटील. जी.बी.	बी. ए. बी. एड	१० वर्षे
७०.	श्री! चव्हाण ए.आर.	बी.एस्सी.बी.एड.	१२ वर्षे

अ.क्र.	शिक्षकांचे नाव	शैक्षणिक पात्रता	अनुभव
११.	श्री. माने बी.एस.	एम. ए. एम. एड	२२ वर्ष
१२.	सौ. देवाळे डी.डी.	एम. ए. बी. एड	१८ वर्ष
१३.	श्री पोफळे आर.आर.	बी. ए. बी. एड	१६ वर्ष
१४.	सौ. घोलपे व्ही.व्ही.	बी.कॉम.एम.एड.	१६ वर्ष
१५.	सौ. सुतार व्ही.एम.	बी.एस्सी.बी.एड.	१८ वर्ष
१६.	श्रीमती पाटील आर.के.	बी.एस्सी.बी.एड.	९ वर्ष
१७.	श्रीमती बोरवडेकर एम.बी.	एम. ए. बी. एड	१५ वर्ष
१८.	सौ. पाटील एम.ठी.	एम.एस्सी.एम.एड.	१४ वर्ष
१९.	श्री. यादव आर.बी.	बी.ए.बी.एड.	६ वर्ष
२०.	श्रीमती बोरवडेकर सी.एस.	बी.ए.बी.एड.	९ वर्ष

मूल्य वर्गीकरण परिणाम

अ. क्र.	शिक्षकाचे नाव	सेधवांतिक			आधिक			सौंदर्यविषयक			सामाजिक			राजकिय			धार्मिक		
		प्राप्त गुण	N.S.	प्राप्त गुण	N.S.	प्राप्त गुण	N.S.	प्राप्त गुण	N.S.	प्राप्त गुण	N.S.	प्राप्त गुण	N.S.	प्राप्त गुण	N.S.	प्राप्त गुण	N.S.		
१	श्री. देसाई आर. एस.	५६	९	३८	५	४२	६	३९	६	३२	३	३३	४	४	५	४	५	५	
२	श्री. कुमार बी. एम.	५१	८	३८	५	४६	७	३३	४	३४	४	३८	५	४	४	५	५	५	
३	सौ. जोशी एस. एस.	५९	१०	३९	५	४१	५	३०	५	३३	४	३७	५	४	४	५	५	५	
४	श्री. मडके डी. एस.	५८	९	३८	५	३९	५	३४	५	३५	४	३८	५	४	५	५	५	५	
५	श्री. पाटील आर. के.	५८	९०	४५	८	४०	५	२९	२९	२९	३	२७	३	३	५	५	५	५	
६	श्री. देसाई डी. व्ही.	५८	९०	३९	८	४५	८	३७	७	३७	५	३६	४	४५	५	५	५	५	
७	श्री. हजारे बी. बी.	४५	८	३९	८	४५	८	३०	८	३३	४	४२	४	४४	४	४	५	५	
८	श्री. उरुणकर डी. व्ही.	५४	८	३९	८	४०	८	३३	८	३३	४	३८	४	४२	४	४	५	५	
९	श्री. कोलवळकर एस. व्ही.	५४	९०	३८	३	३०	८	४२	८	३५	४	३८	४	३८	४	४	५	५	
१०	श्री. बर्णे जे. के.	५३	९०	३९	३	३०	८	२६	८	३५	४	३८	४	३८	४	३८	५	५	
११	श्री. कांबळे व्ही. जे.	५२	८	३८	५	३५	५	२८	८	२८	१	४२	१	४०	१	४०	१	४०	
१२	श्री. भादिगरे व्ही. बी.	५०	८	४६	८	४१	८	४४	८	३५	४	३७	४	३५	४	३५	५	५	
१३	श्री. पाटील डी. आर.	४६	८	४८	१०	४१	१०	३९	४	३५	४	३७	४	३५	४	३७	५	५	
१४	श्री. माने बी. ए.	५१	१०	३८	४	४८	१०	३१	४	३५	४	३८	४	३८	४	३८	५	५	
१५	सौ. देसाई अ. बी.	५१	१०	३८	४	४८	१०	३४	४	३५	४	३८	४	३८	४	३८	५	५	
१६	श्री. पाटील अ. बी.	५१	१०	३८	४	४८	१०	३४	४	३५	४	३८	४	३८	४	३८	५	५	

मूल्य वर्गीकरण परिशिष्टा

अ. क्र.	शिक्षकाचे नाव	सेधांतिक		आर्थिक		सौदर्यविषयक		सामाजिक		राजकीय		धार्मिक
		प्राप्त गुण	N.S.									
१७	श्री. कदम एस.के.	४८	७	३९	५	३५	८	३७	५	३५	८	३२
१८	सौ. कांबळे एन. डी.	५३	८	४३	६	४२	८	२८	८	३०	३	४४
१९	श्री. केसरकर पी.डी.	५५	८	३२	४	३७	५	३१	८	४१	८	५
२०	सौ. आवटे बी. बी.	६४	१०	४५	६	४०	४	२९	५	२९	३	२७
२१	श्री. देसाई एस. एस.	५८	९	३८	५	३९	३८	३६	८	३६	८	५
२२	सौ. सरदेसाई पी. आर.	६०	१०	३८	५	४२	५	३९	५	३२	३	३३
२३	सौ. देसाई एस. बी.	५८	९	३८	५	३९	४	३६	८	३६	८	३८
२४	श्री. पाटील एस. आर.	४६	७	३८	५	३८	५	३८	५	३८	३	४५
२५	श्री. हासुरकर आर. जी.	४६	७	३८	५	४०	८	३९	५	३२	३	४५
२६	श्री. मांडे डी. डी.	५४	८	३९	४	३९	५	३८	५	३१	३	३७
२७	श्री. कळके एस. डी.	५७	१०	३३	४	४२	५	३७	५	३२	३	३९
२८	श्री. नाझरे एन. डी.	५५	८	३२	४	३१	५	३१	५	४१	४	४०
२९	श्री. देसाई बी. बी.	५४	८	३१	५	४०	४	३०	५	३३	४	४२
३०	श्री. माळवी एस. पी.	४५	५	३१	५	३१	५	३३	५	३३	४	४३
३१	श्री. दिवाण पी. डी.	४५	५	४१	५	४५	४	३१	५	५१	४	४०
३२	श्री. उण्डिवे एन. एस.	४८	७	३१	५	३५	४	३१	५	३५	४	३२

परिशिष्ट इ

मूल्य वर्गीकरण परिणाम

अ. क्र.	शिक्षकाचे नाव	सेवदतिक			आर्थिक			सौदर्यविषयक			सामाजिक			राजकीय			धर्मिक		
		प्राप्त गुण	N.S.	प्राप्त गुण	N.S.	प्राप्त गुण	N.S.	प्राप्त गुण	N.S.	प्राप्त गुण	N.S.	प्राप्त गुण	N.S.	प्राप्त गुण	N.S.	प्राप्त गुण	N.S.		
३३	श्री. काठकर आर. बी.	५८	९	४२	६	४८	७	३७	५	३५	८	२७	३	८	२७	३	८	६	
३४	श्री. देसाई अं. के.	५३	८	४३	५	४२	५	२८	८	३०	३	४४	६	५	३६	५	५	५	
३५	श्री. विभुते जी. एम.	४९	७	३९	-	४५	५	३६	५	३२	३	३६	५	५	३६	५	५	५	
३६	श्री. चव्हाण व्ही. अ.	५०	८	४४	८	३९	५	२७	८	२२	१	४८	९	९	८८	९	९	९	
३७	श्री. पाटील अं. एस.	५१	८	४७	८	४५	७	२९	८	२४	१	४७	१	१	४७	१	१	१	
३८	श्री. पाटील एस. पी.	५०	८	४१	८	४९	७	२६	८	२२	१	५२	१	१	५२	१	१	१	
३९	श्री. कुभार डी. पी.	४६	७	४२	८	५०	७	२८	८	२६	१	४८	१	१	४८	१	१	१	
४०	कु. सावडेकर अं. ई.	५०	८	४२	८	५५	८	२७	१	३१	१	४९	१	१	४९	१	१	१	
४१	श्री. पाटील एस. आर.	३५	४	२३	४	३१	४	१८	४	२३	४	३५	१	१	३५	१	१	१	
४२	श्री. बांडे व्ही. टी.	६१	१०	२३	१२	४७	१०	३१	११	३१	१२	२०	१	१	३१	१	१	१	
४३	श्री. देसाई बी. एस.	२७	२	२८	३	३३	४	१८	१	४२	१	४२	१	१	४२	१	१	१	
४४	श्री. हजारे एस. बी.	५७	१	३२	१	२१	१	११	१	३२	१	३४	१	१	३४	१	१	१	
४५	श्री. देसाई पी. एस.	३०	३	२१	१	३५	१	३२	१	३५	१	३८	१	१	३८	१	१	१	
४६	श्री. कांबळे डी. ए.	४८	१	३५	१	३१	१	३८	१	३८	१	४०	१	१	४०	१	१	१	
४७	श्री. मंडारी पी. पी.	५४	८	३१	८	३१	८	३०	८	३०	८	३३	८	१	३३	८	१	१	
४८	श्री. निकम बी. डी.	५९	१०	३४	४	५६	८	२६	१	३५	४	३४	४	१	३४	४	१	१	

मूल्य वर्गीकरण परिशिष्ट

१३५

अ. क्र.	शिक्षकाचे नाव	सैद्धांतिक			आधिक			सौदर्यविषयक			सामाजिक			राजकीय			धार्मिक		
		प्राप्त गुण	N.S.	प्राप्त गुण	N.S.	प्राप्त गुण	N.S.	प्राप्त गुण	N.S.										
४९	श्री. गुरव डी. एन.	५६	९	३४	८	५२	७	२६	८	३४	८	३७	५	५	८	८	८	५	
५०	श्री. घाडो व्ही. एम.	५९	१०	३४	८	५२	७	२५	३	२८	२	३८	२	३८	८	८	८	५	
५१	श्री. नाऊलकर आर. जी.	४८	७	३४	८	४२	८	३३	८	२९	३	४५	३	४५	५	५	५	५	
५२	श्री. पाटील अ. एम.	४५	६	४१	८	३५	८	३१	१	३०	५	४०	५	४०	५	५	५	५	
५३	श्री. चौगले बी. एस.	६२	१०	४४	८	४०	५	३४	५	२३	१	३१	१	३१	५	५	५	५	
५४	श्री. राणे बी. एस.	५६	९	३८	८	४२	८	३१	१	३२	१	३१	१	३१	५	५	५	५	
५५	श्री. भडांवकर अ. मं. इसाक	५२	८	३१	१	३५	८	२८	१	३४	८	२८	१	३६	५	५	५	५	
५६	श्री. देसाई अ. डी.	५२	५९	३१	१	५२	६	२५	३	२८	२	३८	२	३८	५	५	५	५	
५७	श्री. शिंदे एच. आर.	५१	१०	३१	१	५१	८	३८	१	३३	१	३१	१	३१	५	५	५	५	
५८	श्री. लाड एम. व्ही.	५८	१	३८	१	५१	१	३८	१	३४	१	३८	१	३८	५	५	५	५	
५९	श्री. मसाळ सी. एस.	५८	१	३८	१	५८	१	४६	१	३३	१	४६	१	३८	५	५	५	५	
६०	श्री. सारंग आर. डी.	४५	१	४२	१	५८	१	५०	१	२८	१	४८	१	४८	५	५	५	५	
६१	श्री. खापरे एम. जी.	५८	१	३४	१	५६	१	५०	१	२८	१	३४	१	३४	५	५	५	५	
६२	श्री. कुलकर्णी व्ही. एस.	५८	१	३४	१	५८	१	१०	१	३४	१	२८	१	३४	५	५	५	५	
६३	श्री. नेवो एन. एन.	६४	१	१०	१	४६	१	३४	१	३४	१	२९	१	२९	३	३	३	३	
६४	श्री. पाटील एम. एम.	४८	१	३४	१	४२	१	४२	१	३३	१	२९	१	४५	५	५	५	५	

परिशिष्ट ई
मूल्य वर्गीकरण परिणाम

अ. क्र.	शिक्षकाचे नांव	सेवातीक		आर्थिक		सौदर्यविषयक		सामाजिक		राजकिय		धार्मिक	
		प्राप्त गुण	N.S.										
६५	श्री. आकोळकर डी. व्ही.	५८	१०	३७	५	४५	६	३७	५	३७	५	३६	५
६६	श्री. वेतुर्लकर डी. एम.	५५	८	३२	४	३७	५	३९	८	४१	८	४०	५
६७	श्री. कापसे एस. आर.	२७	२	२८	३	३३	८	१८	२	२०	१	१६	२
६८	श्री. गोजारे के. एस.	४९	७	३९	५	४५	८	३६	२	३२	३	३६	२
६९	श्री. पाटील जी. बी.	५९	१०	२८	३	३३	५	१८	२	२०	१	१६	२
७०	श्री. चवहण अ. आर.	४६	७	३८	८	४०	५	३९	३	३२	५	४५	७
७१	श्री. माने बी. एस.	५०	८	४२	८	५६	८	२७	१	२१	१	४४	१
७२	सौ. देवाळे डी. डी.	६१	१०	३२	१	४७	७	३१	१	३५	४	३६	१
७३	सौ. पोफळे आर. आर.	५७	१०	३२	१	५१	१	४८	१	४२	४	४०	१
७४	सौ. घोलंगे व्ही. व्ही.	४८	७	३५	१	३६	४	३८	१	३२	१	३७	१
७५	सौ. सुतार व्ही.एम.	४५	१०	३८	५	४०	४	३१	१	३१	३	३७	१
७६	श्रीमती पाटील आर. के.	४४	४	३८	१	४१	१	३१	१	३८	१	३२	१
७७	श्रीमती बोरवडेकर एम. बी.	५७	१	३४	१	३१	१	४२	१	४१	१	४१	१
७८	सौ. पाटील एम. टी.	५६	१	४२	१	३१	१	४१	१	४८	१	३५	१
७९	श्री. यादव आर. बी.	५४	१	३१	१	३१	१	४०	१	३०	१	३३	१
८०	श्रीमती बोरवडेकर सी.एस.	५५	१	३२	१	३१	१	४१	१	४१	१	४०	१

परिशिष्ट फ

समायोजन क्षमता वर्गीकरण परिशिष्ट

अ. क्र.	शिक्षकाचे नाव	शालेयवर्तकमात्रा		सामाजिक, मानसिक, भौतिक समायोजन		व्यावसायिक संबंध समायोजन		व्यक्तिगतजीकृत समायोजन		आर्थिक व्यावसायिक समाधान
		वासावरणक्षमता	शालेयवर्तकमात्रा	ब	ब	ब	ब	ब	क	
१	श्री. देसाई आर. एस.	७६	क	१३७	ब	८५	ब	११६	क	४६
२	श्री. कुमार बी. एम.	६४	क	१४६	ब	८६	ब	१२३	ब	५८
३	सौ. जोशी एस. एस.	९४	ब	१४६	ब	८४	ब	१६०	अ	८७
४	श्री. मडके डी. एस.	६०	क	१२२	क	६४	क	१२	क	४०
५	श्री. पाटील आर. के.	७४	क	१४६	ब	८६	क	१२२	ब	५४
६	श्री. देसाई डी. व्ही.	६०	क	१२२	क	६४	क	१२	ड	६८
७	श्री. हजारे बी. बी.	६४	क	१२४	क	६४	क	१२०	क	४८
८	श्री. उरुणकर डी. व्ही.	७४	क	१३६	क	८८	क	१३१	क	६८
९	श्री. कौलवर एस. व्ही.	६६	क	१२१	ब	७६	क	१३०	ब	३८
१०	श्री. बरगे जे. के.	९२	क	१४४	क	८८	क	१३१	ब	७८
११	श्री. कांबळे व्ही. जे.	६४	क	१३४	क	८०	क	१२४	ब	५९
१२	श्री. भांदिगर व्ही. बी.	७८	क	१३३	क	८०	क	१२१	इ	५६
१३	श्री. पाटील डी. आर.	७०	क	१४८	क	८८	क	१२८	क	५४
१४	श्री. माने बी. ए.	७०	क	१२८	क	६८	क	१६	क	७८
१५	सौ. देसाई अ. बी.	९०	ब	१४६	ब	८०	क	१४४	ब	४०
१६	श्री. पाटील अ. बी.	५८	क	१२४	क	६६	क	१८८	क	४०

परिशिष्ट फ

समायोजन कमता वर्गीकरण परिशिष्ट

अ. क्र.	शिक्षकाचे नांव	शालेयवर्तसमान्य वारावरक्रमाता		सामाजिक, मानसिक, भौतिकसमायोजन		व्यावसायिकसंबंध समायोजन		व्यक्तिगतजीवन समायोजन		आर्थिकव्यावसायिक समाधान
		५२	५४	३८	३६	३८	३६	३२	३२	
१७	श्री. कदम एस.के.	९४	७०	७२	१३१	७२	१३१	७८	७८	उ
१८	सौ. कांबळे एन. डी.	९४	७०	८२	८४	८६	८६	५४	५४	अ
१९	श्री. केसरकर पी.डी.	९२	८२	१४६	१४६	७८	१२६	७५	७५	क
२०	सौ. आवटे बी. बी.	६४	६४	१३६	१४३	८४	१२८	७५	७५	अ
२१	श्री. देसाई एस. एस.	७४	७४	१२१	१२१	८०	१२३	५१	५१	क
२२	सौ. सरदेसाई पी. आर.	६८	६८	१३४	१४३	८०	१२४	४८	४८	ब
२३	सौ. देसाई एस. बी.	६८	६८	१२४	१२४	७८	१२५	६८	६८	क
२४	श्री. पाटील एस. आर.	८४	८४	१२४	१२४	८०	१२४	५१	५१	ब
२५	श्री. हास्तुरकर आर. जी.	५८	५८	१२४	१२४	७८	१२४	६८	६८	क
२६	श्री. मांडे डी. डी.	९२	९२	१५४	१५४	८२	१२२	५२	५२	क
२७	श्री. कळळके एस. डी.	६४	६४	१३६	१३६	८०	१२४	५०	५०	क
२८	श्री. नाझरे एन. डी.	७६	७६	१४०	१४०	८८	११८	५४	५४	ह
२९	श्री. देसाई बी. बी.	६५	६५	१३४	१३४	८६	४७	२१	२१	क
३०	श्री. माळवी एस. पी.	८१	८१	१३२	१३२	८२	१२०	४८	४८	क
३१	श्री. दिवाण पी. डी.	७२	७२	८२	८२	८८	११८	४२	४२	क
३२	श्री. राणदिवे एन. एस.									क

પરિશિષ્ટ ફ

સમાયોજન ક્ષમતા વર્ગીકરણ પરિશિષ્ટ

અ. ક્ર.	શિક્ષકાચે નાંબ	શાલેયવર્તકસમાન્ય વાતાવરણક્ષમતા		સામાજિક, માનસિક, ભૌતિક સમાયોજન	વ્યક્તિગતસંબંધ સમાયોજન	વ્યક્તિગતજીવન સમાયોજન	આર્થિકવચ્ચાવસાહિક સમાયોજન
		ક	બ				
૩૩	શ્રી. કાટકર આર. બી. શ્રી. દેસાઈ અ. કે. શ્રી. વિઘૃતે જો. એસ. શ્રી. ચલ્હાણ હ્રી. અં.	૬૪	૮૩	ક ક	૧૧૦ ૧૩૬	ક બ	૧૦૮ ૧૨૪
૩૪	શ્રી. વિઘૃતે જો. એસ. શ્રી. ચલ્હાણ હ્રી. અં.	૭૪	૮૦	ક ક	૧૩૬ ૧૩૬	ક બ	૧૨૦ ૧૨૦
૩૫	શ્રી. ચલ્હાણ હ્રી. અં.	૮૦	૮૦	ક ક	૧૪૬ ૧૪૬	ક બ	૧૨૨ ૧૧૨
૩૬	શ્રી. પાટીલ અં. એસ.	૭૪	૮૦	ક ક	૧૪૬ ૧૪૪	ક બ	૧૨૨ ૧૧૨
૩૭	શ્રી. પાટીલ એસ. પી.	૮૦	૮૦	ક ક	૧૪૪ ૧૨૪	ક ક	૧૨૨ ૧૧૨
૩૮	શ્રી. કુંભાર ડી. પી.	૮૪	૮૪	ક ક	૧૨૪ ૧૪૮	ક બ	૧૨૮ ૧૨૪
૩૯	કુ. સાવર્દ્ધકર અં. ઈ.	૮૦	૮૦	ક ક	૧૪૮ ૧૩૪	ક ક	૧૨૮ ૧૨૮
૪૦	શ્રી. પાટીલ એસ. આર.	૬૪	૬૪	ક ક	૧૩૪ ૧૨૬	ક ક	૧૩૧ ૧૩૧
૪૧	શ્રી. બાંડે લ્હી. ટી.	૪૭	૪૭	લ ક	૧૨૬ ૧૦	ક ક	૧૨૪ ૧૨૦
૪૨	શ્રી. દેસાઈ બી. એસ.	૮૪	૮૪	બ લ	૧૪૮ ૧૩૮	બ લ	૧૩૧ ૧૧૨
૪૩	શ્રી. હજારે એસ. બી.	૯૨	૭૮	બ ક	૧૧૧ ૧૪૩	બ ક	૧૨૦ ૧૨૩
૪૪	શ્રી. દેસાઈ પી. એસ.	૭૪	૭૪	બ ક	૧૪૩ ૧૨૧	બ ક	૧૦૦ ૧૧૨
૪૫	શ્રી. કાંબળે ડી. અ.	૬૧	૮૪	ક ક	૧૨૧ ૧૪૦	ક બ	૧૧૧ ૧૧૧
૪૬	શ્રી. મંડારી પી. પી.	૮૪	૮૮	ક ક	૧૪૦ ૧૨૧	ક ક	૧૦૦ ૧૨૧
૪૭	શ્રી. નિકમ બી. ડી.	૮૮	૮૮	ક ક	૧૨૧ ૧૨૧	ક ક	૬૮ ૬૮

**પરિશિષ્ટ ફ
સમાયોજન ક્ષમતા વર્ગીકરણ પરિશિષ્ટ**

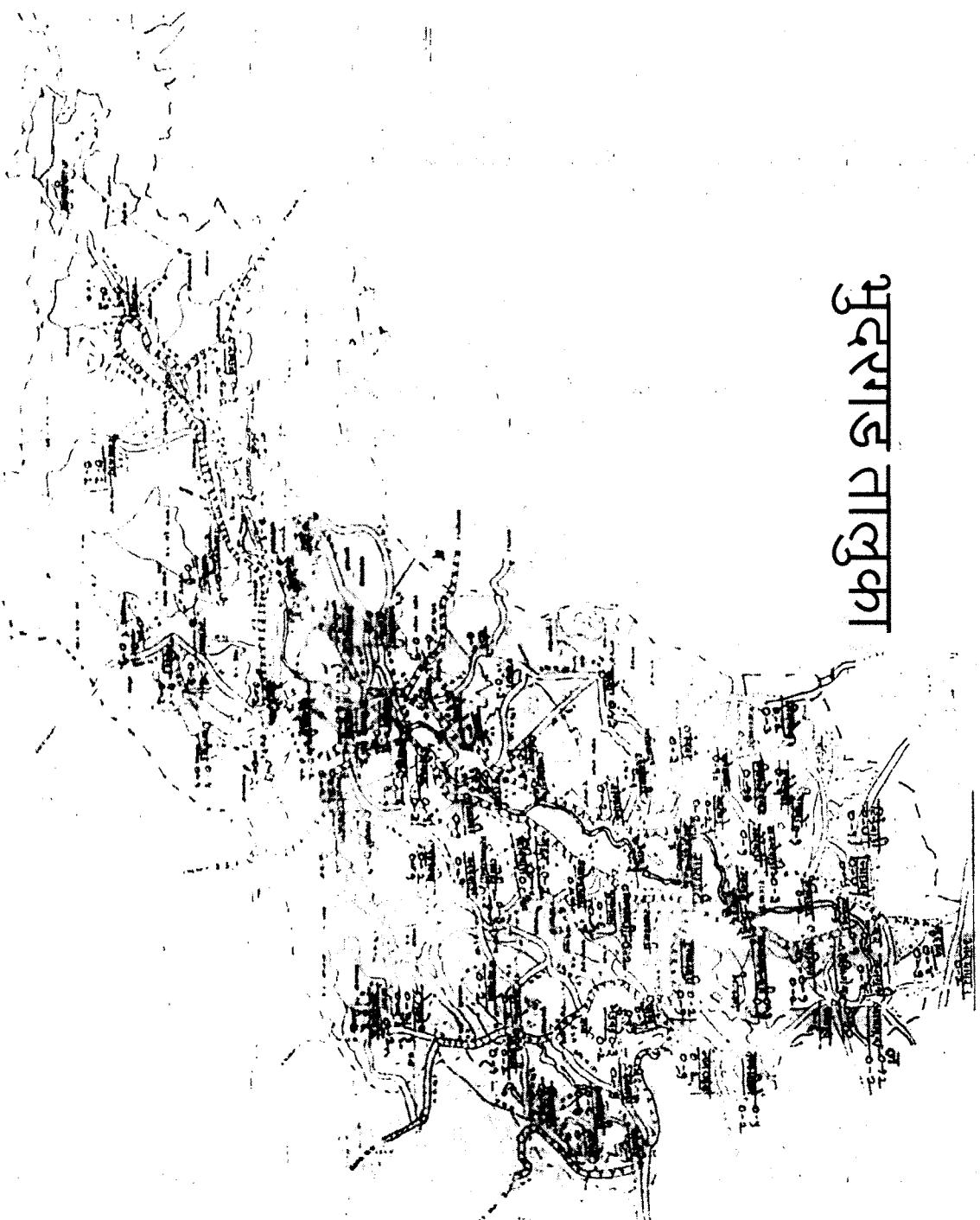
અ. ક્ર.	શિક્ષકાચે નાંવ	શાળેયવર્તસમાન્ય વાતાવરણક્રમતા		સામાજિક, માનસિક, ભૌતિક સમાયોજન		વ્યાવસાયિક રંધ્ય સમાયોજન		બાલિકોતજીવન સમાયોજન		આર્થિક વાયાવસાયિક ક્રમધાન
		૪૮	૬૮	૭૬	૭૮	૮૩	૧૬	૧૩૦	૧૪૦	
૪૯	શ્રી. ગુરવ ડી. એન.									બ
૫૦	શ્રી. ઘાડગો વહી.એમ.	૫૦	૫૮	૭૬	૭૮	૮૩	૧૬	૧૩૦	૧૪૦	૭૭
૫૧	શ્રી. નાંડુલકર આર.જી.									અ
૫૨	શ્રી.પાટીલ ઓ.એમ.	૫૧	૫૯	૭૪	૭૮	૮૨	૧૧૧	૧૩૧	૧૩૦	૭૩
૫૩	શ્રી. ચૌગુલે બી.એસ.									બ
૫૪	શ્રી.રાણે બી.એસ.	૫૦	૫૦	૭૪	૭૬	૮૬	૬૦	૧૧૨	૧૨૩	૫૪
૫૫	શ્રી.મહાવાકર અ.મ.ઇસાક									ક
૫૬	શ્રી.દેસાઈ અ.ડી.	૫૮	૫૮	૭૬	૭૮	૮૪	૬૪	૧૨૩	૧૨૨	૫૪
૫૭	શ્રી.શિંડે એચ.આર.									ક
૫૮	શ્રી.લાડ એમ.વહી.	૫૮	૫૮	૭૦	૭૪૩	૭૭	૭૭	૧૨૨	૧૨૨	૫૦
૫૯	શ્રી.મસાળ સી.એસ.									ક
૬૦	શ્રી.સાંગ આર.ડી.	૫૮	૫૮	૮૨	૮૮	૮૮	૮૮	૧૨૩	૧૨૩	૫૩
૬૧	શ્રી.ખાપરે એન.જી.									ક
૬૨	શ્રી.કુલકર્ણી વહી.એમ.	૫૮	૫૮	૭૬	૭૬	૮૫	૯૧	૧૨૦	૧૨૦	૫૦
૬૩	શ્રી.નેવાળ એન.એન.									ક
૬૪	શ્રી.પાટીલ એસ.એમ.	૪૨	૪૨	૮૨	૮૨	૮૫	૧૩૭	૧૩૭	૧૩૭	૩૬

परिशिष्ट फ

समायोजन क्षमता वर्गीकरण परिशिष्ट

अ. क्र.	शिक्षकाचे नाव	शालेयवर्तमान्य वातावरक्षकमता		सामाजिक, मानसिक, भौतिक समायोजन		व्यावसायिक संबंध समायोजन		व्यवित्रितजीवन समायोजन		आर्थिक व्यावसायिक समाधान	
		७२	९३	क	१११	क	६८	८४	क	३३	उ
६५	श्री. आकोळकर डॉ. व्ही.										
६६	श्री. वेतूलेकर डॉ.एम.	७२	९३	क	१३२	क	८४	क	१००	क	४८
६७	श्री. कापसे एस.आर.	६८	८८	क	११६	क	८८	क	११८	क	५३
६८	श्री. गोजारे के.एस.	९०	९०	ब	१२८	क	७६	क	१२२	ब	४८
६९	श्री. पाटील जी. बी.	९४	९४	ब	१५४	क	८२	क	१२२	ब	५२
७०	श्री. चवहाण अ.आर.	९२	९२	ब	१२४	क	८४	क	११८	क	४८
७१	श्री. माने बी.एस.	९९	९९	ब	१६०	क	८०	क	११६	ब	८७
७२	सौ.देवाळे डॉ.डी.	९०	१४३	ब	१४३	क	८०	क	१४६	ब	७८
७३	सौ.पोफळे आर.आर.	७०	१२८	क	१३०	क	५८	क	१६	उ	५४
७४	सौ.घोलपे व्ही.व्ही.	११०	१३०	क	१४१	क	६८	क	१३१	ब	६०
७५	श्री. सुतार व्ही. एम.	९८	१४६	ब	१४६	क	८४	ब	१४१	ब	५८
७६	श्रीमती पाटील आर.के.	१८	१४४	ब	१४४	क	८४	ब	१२३	ब	६८
७७	श्रीमती बोरवडेकर एम.बी.	१४	१३६	ब	१४४	क	८०	ब	१२६	ब	४८
७८	सौ.पाटील एम.टी.	८३	१३६	ब	१२४	क	७८	ब	१२४	ब	४८
७९	श्री.यादव आर.वी.	८४	१२४	ब	१२४	क	७८	ब	११२	क	४७
८०	श्रीमती बोरवडेकर सी.एम.	८०	१४८	क	१४८	ब	८८	ब	१२४	उ	५६

મુદ્રાણ તાલિકા

संदर्भ ग्रंथ सूची

Best, J. W. (1983). Research in Education

New Delhi 4th ed Prentice Hall of India

Buch, M. B. (Ed.) (1979). Second Survey of Research in Education.

Baroda Society of Educational Research and Development.

Buch, M.B. (Ed.) (1983). Third Survey of Research in Education,

NEW DELHI NCERT

Buch, M.B. (Ed) Fourth Survey of Research in Education New Delhi NCERT

A Terry Page and JB Thomas with A. R. Marshall International Dictionary of
Education, London : Kogan Page Ltd.

Kothari E C.R., (1986). : Research Methodology. Methods and Techniques Widely

Estern Ltd. New Delhi

आफळे, रा. रा. व बापट, भा.व.(१९९०). शिक्षणाचे मानसशास्त्रीय अधिष्ठान

श्री विद्या प्रकाशन, पुणे.

करंदीकर, सुरेश (१९९८). मूल्य शिक्षण फडके प्रकाशन कोल्हापूर

काश्यपे, शं. व्य. (१९९९). खरा शिक्षक विद्याभारती प्रकाशन, लातूर.

जोशी, प्र. नं. आदर्श मराठी शब्दकोष पुणे – १ प्रकाशक अ. ज. प्रभु विदर्भ मराठवाडा बुक

कंपनी १३३४, शुक्रवार पेठ, पुणे – २

ठोंबरे, विद्या (१९९६) नितीमूल्ये व शिक्षण नुतन प्रकाशन पुणे

दांडेकर, वा. ना. (१९७६) शैक्षणिक मूल्यमापन व संख्याशास्त्र

श्री विद्या प्रकाशन, पुणे.

मुळे, श. शं व उमाठे, वि. भु. (१९७७) शैक्षणिक संशोधनाची मूलतत्वे महाराष्ट्र विद्यापीठ ग्रंथ

निर्मिती मंडळ, पुणे.

वेदांते, मधूकर (१९९१) मूल्य शिक्षण आणि मराठी क्रमिक पुस्तके सन्मित्र प्रकाशन, कोल्हापूर.

लहस्त्रबुधे, दि. ह. शिक्षणातून नैतिक मूल्य संवर्धन सायना प्रकाशन, पुणे.

हिरा, अहेर (१९९५) उदयोन्मुख भारतीय समाजातील शिक्षण व शिक्षक विद्या प्रकाशन, नागपूर.

खरात, आ. पा. (१९९१) प्रगत शैक्षणिक मानसशास्त्र श्री विद्या प्रकाशन, पुणे.

पारसनीस, न. रा. (१९८७) शिक्षणाची तात्विक व समाजशास्त्रीय भूमिका नूतन प्रकाशन, पुणे.